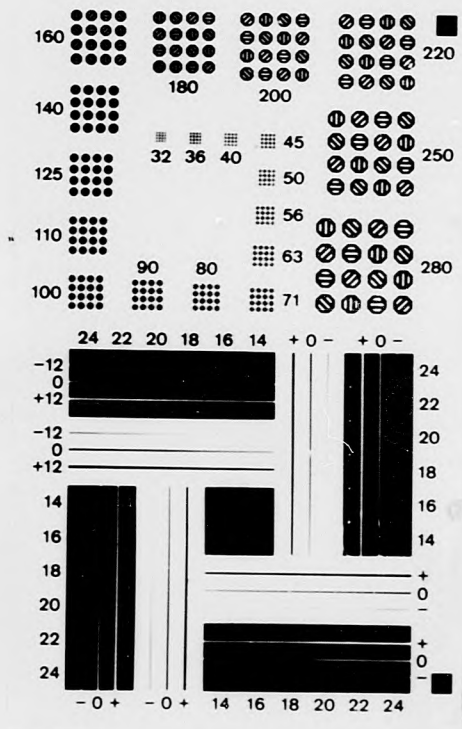

OSZK.

1990

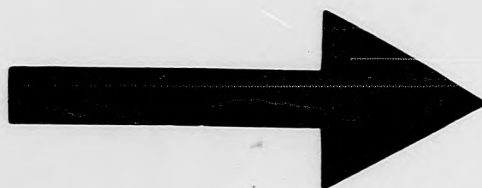
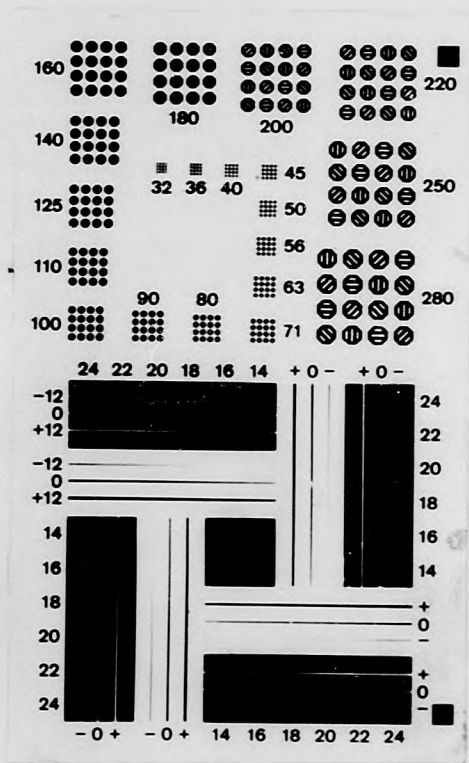

1:10

FOLYTATÁS

OSZK.

1990

1:10

FOLYTATÁS

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI
BUDAPEST, HONGRIE

FM3/9169

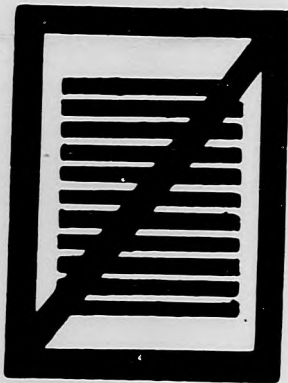
1969: MARC. 17

A MIKROFILMEZÉSBŐL SZÁNDÉKOSAN KIHAGYOTT
LAP

AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ÜRES

AZ EREDETI DOKUMENTUMBÓL A LAP HIÁNYZIK

AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATÓ

MAGYAR TÁVIRATI IRODA. BELFÖLDI HIREK
1969. /évf.nélk./ jan.1-dec.31.

Hiány: febr.18. 49.lap., febr.21. 35-54.lap., febr.22. 35.lap.,
ápr.17. 13-20.lap., ápr.17./Parlament./ 35-40.lap.,
ápr.28. 33.lap., máj.29. 45.lap., jun.9./Hivatalos Közl./
1.lap., jun.9. 31.lap., jun.16. 7.lap., jul.28. 25-32.
lap., jul.29-31., aug.22. 19.lap., szept.4. 37.lap.,
szept.21. 9.lap., szept.25./Parlament/ 37.lap., okt.3.
7.lap., okt.7. 23.lap., okt.9. 33.lap., okt.14. 43.lap.,
okt.17. 39.lap., okt.17. 43.lap., okt.19. 25.lap.,
okt.22. 9-10.lap., okt.22. 37-38.lap., okt.24. 47.lap.,
okt.31. 35.lap., nov.6. 15.lap., nov.10. 23.lap.,
nov.19. 19.lap., dec.3. 49.lap., dec.8. 31.lap., dec.9.
5.lap., dec.12. 5.lap., dec.18. 55.lap., dec.30. 25.
lap.

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1969. március 17.

bb 1. a metro-építés menetrendje

i hbj/mm-ju ia la

1969. március 17.

most már szinte percnyi pontossággal kell a metro-építésnél érdekelt minden egyes vállalatnak munkáját végeznie, hogy ez év végén üzembe-helyezhessék - a néhány hónapig utasok nélkül közlekedő - földalatti szerelvényeket, - állapították meg a múlt héten tartott megbeszélés sorozaton a szakemberek. a valóságos non-stop tanácskozásról hidgévfi károly, a földalatti vasút vállalat igazgatója és jeltinek kálmán, a szakszervezetek budapesti tanácsának titkára a következő tájékoztatást adta az mti munkatársának.

- a szakszervezetek budapesti tanácsának közreműködésével a metro-építésben résztvevő vállalatok több mint egy évvel ezelőtti szocialista szerződést kötöttek, amelyben vállalták, hogy a metró 1970. április 3-án átadják budapest közönségének. ahhoz azonban az szükséges, hogy ez év végén megkezdődhessenek az üzemi próbák. a szocialista szerződésben az érdekelték megállapodtak, hogy félévenként elemzik, hogyan halad a munka. a mostani tanácskozás azt mutatta, hogy a metro építésének üteme megfelelő. most már a metró gyakorlatilag az alagútépítők-től átveszik a szerelőket, és a következő hetekben - hónapokban rájuk hárul a legnagyobb feladat. kétségtelen, nem a legideálisabb körülmények között dolgoznak, ugyanis „zsúfolt”, lesz a metro, több mint 30 vállalat munkásai, szakemberei dolgoznak viszonylag szűk helyen, nagy felvonulási térségek nélkül.

/ folyt. köv. /

4c

-1-

bb 1. / a metro-építés.... 1. folyt./-ju

- ezekben a hetekben - hónapokban, elsősorban a beton-
utépítő vállalat műszaki vezetői és munkásai kerülnek „ref-
lektorfénybe”, az egyik alagutban a vágányt ugyanis május
10-ig kell betonágyba helyezniük és május 30-ig az egyik vonal-
alagutban olyan pályát kell teremteniük, amelyen már közleked-
hetnek a földalatti járművei.

a leningrádi kottjakov gépgyárral, amely mozgólépcső-
ket szállítja, együttműködésünk mintaszerű. a leningrádiak a
határidőket pontosan tartják, a magyar szerelőket szívesen táit-
ják. ugyanilyen szorgalommal és lelkesedéssel dolgoznak a
mozgólépcsők szerelésén a gép- és felvonószerelő vállalat dol-
gozói is. nagy feladatok várnak a kőfaragó és épületszobrászipari
vállatra is, amelynek padlózatot és az oldalsófalakat kell bur-
kolnia. a népstadion állomás és a baross téri állomás burkolása
március végéig befejeződik és máris látható, hogy jó minőségben.
a közlekedési építő vállalat október végére, illetve az év vé-
gére minden reá háruló feladatot megold. a következő hetekben
kezd meg munkáját a villamos berendezés és készülék művek, és
alvállalkozóként a telefongyár, továbbá a máv távközlő és biz-
tosító építési főnökség. az előjelek szerint a munkálatok meneté-
ben ott sem lesz fennakadás.

az év végére szükség lesz a fehér uti forgalmi telepen
a szociális létesítményekre, és ahogy érkeznek a motorkocsik -
a fedett kocsitároló térségekre. reméljük, hogy a 23. építői-
pari vállalat, meggyorsítva az építkezést, időben átadja ezeket
a létesítményeket.

az ankétsorozaton a metro építésében résztvevő vállalatok
vezetői elmondották a dolgozók ezrei szívügyüknek tekintik
a földalatti építését, s az érdekelt szakszervezetek - az építők,
a vasasok, a vasutasok, postások - közreműködnek az építkezések
során elkerülhetetlen nehézségek áthidalásában. a tanácskozás-
sorozat azt mutatja: a metro építése jól halad, a budapestiek
a felszabadulás 25. évfordulóján átvehetik a metrót. /mti/

4e

-2-

bb 2. évi huszonegymillió vizsgálat a fővárosi szakrendelőkben -
budapest egészségügye - számokban

1 hl/j-ju zs la

1969. március 17.

elkészült a ksh budapesti igazgatóságának a főváros egész-
ségügyéről szóló múlt évi statisztikája. az adatokból kiderül,
hogy a budapesti orvosok száma az elmúlt évben 335-tel növekedett,
s ma már csaknem 3500 orvos vigyáz a főváros lakosságának egész-
ségére. az orvosi körzetek száma tizennégygel gyarapodott, a
körzeti gyermekorvosok száma hattal nőtt. a budapesti szakor-
vosi rendelőintézetek forgalma immár tíz esztendeje változatlan:
évente körülbelül 21 millió beteget vizsgálnak meg az itt dol-
gozó orvosok. a legtöbb munka a rendelőintézeti laboratóri-
umokra hárul, - évi négymillió vizsgálatot végeznek, - ezután sor-
rendben a fogászok következnek, - őket évente hárommillió eset-
ben keresik fel a páciensek, - s a statisztika szerint körül-
belül ugyanennyi munkát ad a szakorvosoknak a reumások gond-
zása is.

a körzeti orvosok betegforgalma hosszú évek óta átlagosan
tizmillió vizsgálatot szerez a statisztikában. munkájuk ered-
ményességét bizonyítja, hogy az ellátott betegeknek csak mint-
egy tizedrészét kell szakrendelőre küldeni, illetve kórházba utal-
ni. az egyes kórházi osztályok közül egyébként az ideg - és el-
meosztályokon legnagyobb a zsúfoltság, lemagasabb az ágykihasználás.
ezeknek az osztályoknak a forgalma az utóbbi tíz esztendő-
ben mintegy kétszeresére nőtt, s évente átlagosan körülbelül
20 000 beteget gondoznak.

a statisztika szerint a budapesti kórházak egyidejűleg
27,327 fekvőbeteget tudnak befogadni. az átlagos ápolási idő-
tartam csökkenő tendenciát mutat - az utóbbi tíz évben körül-
belül két nappal lett rövidebb, - s jelenleg egy-egy beteg vala-
mivel több mint két hétig van kórházban. /mti/

4e

-3-

bb 3. a balatonfüredi műanyagvitortások külföldi sikere
vid/kz-ju la 1969. március 17.

a magyar hajó és darugyár balatonfüredi gyáregysége sport-hajóüzemének készítményei nemcsak itthon, de külföldön is keresettek. nemrég a hamburgi nemzetközi kiállításon arattak nagy sikert. azóta annyi külföldi megrendelést kapott az üzem, hogy az első fél évre már nem tudnak vállalni újabb szállítást. a legtöbbet az mn 7-es üvegcszállal erősített poliészter testű 25 négyzetméter vitorlafelületű, külsőleg is tetszetős hajóból rendeltek. ez rendkívül erős, jól fekszik a vizen és a hullámverésnek is ellenáll. a nürnbergi hizer und mor cég egyszerre 15, az angol brabourne marina ltd. cég pedig 10 hajó szállítására küldött megrendelést. a sporthajó üzem ez év júliusáig a nagymányos típusokból és a legújabb műanyaghajókból 85 darabot szállított külföldre. /mti/

--

bb 4. hanglezáritkaság a koncertező bartókról - rigoletto-
áriák sztereo-változatban is

i ol/gk-ju zs la 1969. március 17.

két lemezzel álló érdekes albummal gazdagíthatják gyűjteményeüket a zenebarátok: szigeti józsef, és bartók oéla washingtoni hangversenyének felvételével. bartók és szigeti 1940. április 13-án adta a koncertet, amelyről ez az élő felvétel készült, amely az egyetlen valószínű dokumentum a hangversenypódiumon zongorázó bartókról. a hangfelvételt az amerikai vanguard-cég repertoárjából vásárolta a magyar hanglezáritkozó vállalat.

most fejezik be pirovics emil „jónás könyve”, című oratóriumának lemezfelvételét. az állami hangversenyzenekart erdélyi miklós a budapesti kórust forrai miklós dirigálja. szólísták: réti józsef, palcsó sándor, ütő endre és palócz lászló.

néhány évvel ezelőtt jelentős bel- és külföldi sikert aratott a qualiton „rigoletto”, - felvétel. ilosfalvy róbert, melis györgy és lászló margit kitűnő művészi produkciójával. a külföldi kritika különösen lamberto gardelli verdi-interpretációját dicsérte. most ebből a felvételből a legkedveltebb ariákat egy lemezen adja ki a qualiton, sztereo-változatban is. /mti/

--

-4-

bb 5. 800.000 forint értékű társadalmi munka ujbudán
i gj/tr-ju zs la 1969. március 17.

a jó idő beköszöntésével az ujbudai társadalmi munkások folytatják az arany jános utca és a baross utca sarkán, még az elmúlt esztendőben megkezdett gyermekjátszóter kialakítását, valamint a velencei nyári utibortábor parkosítását. az önkéntes segítők a szabadságharcosok útja és a brüsszeli utca sarkán, továbbá a baross utca és a mildenberger utca sarkán egy-egy autóbusz várócsarnokot, s mintegy 5.000 négyzetméter területen járdát építenek. a társadalmi munkák értéke a kerületben - előzetes számítások szerint - meghaladja az idén a 800.000 forintot. /mti/

--

bb 6. megjött a tavasz az állatkertbe

i tz/hné-ju ie la 1969. március 17.

ha az egész országba nem is, az állatkertbe már vitathatatlanul megérkezett a tavasz. sokféle jele van ennek.

kikeltek a kis zebra-pinty fiókák - elsőként ebben az esztendőben - és megszületett a kazuártojás, az abszolút első az állatkert eddigi történelmében. fészkelnek a kormoránok, most szakadoznak párba a vadkacsák, a fécánoknál pedig megkezdődött a dörgés „dandárja”.

a teve-birka-láma-soron minden birka ujszülöttet dajkál és nagyon szépen fejlődnek a kisborjak is. a kameruni törpe-kecskék két kis fiatalit nevelgetnek. csupa öröm a „boldog szülőknek”, az őstulok-borju és a kis jak gyors növekedése is.

kettős családi öröm van a majomházban: cerkóféknél két kis iker ugránczik. tagore, az öthónapos feketepárcuc pedig kiköltözött eddigi otthonából, az ápolók szobájából, a ketrecbe, ahol a közönség is láthatja, mennyire megszokta már az emberek közelségét.

megérezte a tavasz közeledését az állatkert növényvilága is. kinn a szabadban tehát nem üvegházban - virít már a téltemető, a hóvirág, a tavasz sáfrány, a magyar kikerics és a májvirág. talán ösztönzőn hatott rájuk az is, hogy a virágtermő pázsit alatt ezen a részen éppen egy melegvizet szállító csőrendszer húzódik.... /mti/

--

-5-

bb 7. rojtos takaró a divat - meleg plédek afrikának

vid/kz-ju la

1969. március 17.

pompás színösszeállításban készülnek a plédek a finomposztó vállalat bajai telepén. a műszálból és gyapjuból szőtt, pillekönnyű takarók keresettek a hazai és a külföldi piacon. három világrészbe exportálják. újra divat a gyapjuból készült rojtos takaró, amelyet nagyanyáink régi nagykendőjéhez hasonlóan, saját anyagából rojtoznak. a gyermekplédeket, a vevők kívánsága szerint, állatfigurák díszítik. a változatos minták színösszeállításánál merész, kihívó színeket is használnak a tervezők. egy-egy takaró szövéséhez 40-50 féleszínű fonalat használnak, s az idén is piros, a kék és a zöld szín dominál. újból keresettek az egyszínű plédek. az afrikai államokból is kizárólag egyszínű takarókra érkezett megrendelés. a bajai plédekből a negyed év végéig 45 ezret exportálnak, az egész évben pedig előreláthatólag negyedmiliót szállítanak külföldre. /mti/

bb 8. egykori vöröskatonák a mai katonafiatalok között

i vt/j-ju zs la

1969. március 17.

a tanácsköztársaság kikiáltásának félévszázados jubileumáról a magyar néphadsereg alakulatainak kiszervezetei ünnepi taggyűléseken, ifjúsági napokon emlékeznek meg. az ünnepségekre 1919-es volt vöröskatonákat is meghívják. az évforduló alkalmából számos helyőrségben laktanyái névadó ünnepségre, emléktáblák elhelyezésére és teleplezésére kerül sor.

a néphadsereg központi klubjának váci utcai épületében kedden nyitják meg ünnepélyes külsőségek között az „ötven év és mai életünk gyermekszemmel” című nagyszabású gyermekrajzkiállítást. a tárlatot egy korábban meghirdetett képzőművészeti pályázat anyagából állították össze. a beérkezett több ezer munkából válogatták ki a legsikerültebbeket. a megnyitó beszédeték sándor kossuth-díjas érdemes művész mondja.

/ folyt. köv. /

ke

-6-

bb 8. / egykori vöröskatonák... 1. folyt. / -ju

ugyancsak a néphadsereg központi klubjában szerdán a kisz budapesti bizottsága, az mhsz budapesti vezetősége és a központi klub parancsnoksága vetélkedőt rendez a magyar tanácsköztársaságról és annak honvédelméről. március 20-án a néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese „egy matróz meg a többiek” című új műsorával köszönti a kiemelkedő történelmi fordulót. az 1919 tavaszának eseményeit idéző ünnepi előadást a központi klub színháztermében tartják. /mti/

--

bb 9. hűség alapot létesített a simasági termelészövetkezet

vid-kz/mné-ju la

1969. március 17.

hűség alapot létesített a több répcementi községet egyesítő simasági május 1. termelészövetkezet. az egyhavi átlagkeresetnek megfelelő hűség jutalmat azok kapják, akik folyamatosan 20 évet töltöttek el tagként a termelészövetkezetben. az idén osztják ki először. /mti/

--

bb 10. feltúrt uttestek a belvárosban - az idén befejezik a belvárosi csatornahálózat rekonstrukcióját

i hb/j/né-ju ie la

1969. március 17.

szinte szólás-mondás már a budapestiek körében: beköszöntött a tavasz, bontják az utakat. ez történik most is a belvárosban, elsősorban a petőfi sándor utcában, amelyet hamarosan teljesen le is zárnak a forgalom elől. ezzel kapcsolatban a fővárosi csatornázási műveknél a következő tájékoztatást adják:

az utóbbi években gondosan megvizsgálták a szakemberek a belváros hálózatát. a csatornákból kivésett próbakockákból a budapesti műszaki egyetem szakemberei megállapították a betonanyag törőszilárdságát.

/ folyt. köv. /

ke

-7-

bb 10. / felturt uttestek... 1. folyt./-ju

mindezek alapján gondosan mérlegelte a fővárosi csatornázási művek, mely csatornák szorulnak feltétlenül átépítésre. ahol lehetett, a falazatot belülről erősítették meg. a közönség talán észre sem vette, hogy ily módon a belvárosban több mint két kilométer hosszú hálózatot javítottak ki. néhány utvonalon azonban olyan rossz már a csatorna, hogy teljesen át kell építeni. erre került sor tavaly a város ház utcában, és a bárczy istván utcában, mégpedig úgy, hogy az uttestet fel kellett bontani, munkaárkokat kellett kialakítani. hasonló lesz a helyzet az idén a petőfi sándor utcában és még néhány kisebb utcában - s ezzel a szorosabb értelemben vett belvárosban a csatornáhalózat rekonstrukcióját az idén be is fejezzük. /mti/

bb 11. virágzika medvefűl kankalin a bakonyban - óvják a ritka növényt

vid/kz-ju la

1969. március 17.

a veszprémhez közeli malomhegyen, az esztergár völgyben és tobánhegyen virágzik a medvefűl kankalin. ez a ritka növény a jégkorszak után kétezer évvel, a fenyőnyír korszakban honosodott meg hazánkban. jelenleg már csak a bakonyban azokon az északi lejtőin tenyészik, ahol a lemelegebb nyári napokon is hűvös, nyirkos a környezet. a medvefűl kankalin abban különbözik az ismert rokonaitól, hogy a levele vastagabb és fényes. veszprém megye biológusai az érdekes növény lelelőhelyeinek védetté nyilvánítását javasolták. az érdőgazdaság a tenyészhelyein máris korlátozta, illetve teljesen megszüntette a fakitermelést. /mti/

-8-

bb 12. táppénzcsalásért nyolchónapi szabadságvesztés

i bc/gk-ju zs la

1969. március 17.

nagy viktor győző, 35 éves villanyszerelő, budapesti lakos krónikus megbetegedése miatt többször betegállományba került, s rendszeresen meghamisította az ezt tanúsító igazolványokat. a hamisítást - az adatok kijavításával - részben sajátkezü bejegyzéssel, részben különféle, általa készített bélyegzőkkel végezte. máskor - felülvizsgálaton való megjelenés helyett - maga állított ki és látott el hamisított orvosi aláírással, illetve bélyegzővel táppénzfolyósítási nyomtatványokat. kétszázkét napot töltött így betegállományban, s jogtalanul csaknem nyolcezer forint táppénzt vett fel.

a központi kerületi bíróság nagy viktor győzőt nyolchónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

-9-

bb. 13. a magyar ipar és mezőgazdaság ötven éve

i sl/tr/ie/il la

1969. március 17.

hétfőn megjelent a központi statisztikai hivatal jubileumi kiadványa, amely bemutatja a tanácsköztársaságtól napjainkig megtett utat, összehasonlító adatokat közöl a magyar népgazdaság eredményeiről.

az iparról szóló fejezetből kitűnik, hogy 1920-ban az ország összes keresőinek 15,4 százaléka, vagyis 576 000 ember folytatott ipari tevékenységet. 1968-ban az összes aktív keresők 33 százaléka, az ipari tanulókkal és a foglalkoztatott nyugdíjasokkal együtt több mint 1,700 000 ember dolgozott az iparban. ez az arány az nszk-ban 40,9 csehszlovákiában 38,6, belgiumban 36,4, svédországban 32,7 olaszországban 30,3, finnországon 24,8 százalék. a felszabadulás után az ipar fejlődése erős centralizációval és koncentrációval járt együtt, sok ipari nagyüzem jött létre. a második világháború előtt az ipari munkásságnak 52,7 most pedig már több mint 70 százaléka dolgozik 500-nál több embert foglalkoztató nagyüzemben. az ipartelepek átlagos munkáslétszáma 1938-ban 78 volt, most pedig 176.

a második világháború alatt a gyár ipar kapacitásának körülbelül fele semmisült meg. az ipari termelés 1948-ban érte el a háború előtti színvonalát, azóta pedig hatszorosára emelkedett.

magyarországon az energiahordozók nagyrészt napjainkban is a széntermelés adja. aránya azonban az 1938 évi 87 százalékkal szemben 67 százalék volt. a hazai kőolaj- és földgázkészletek lehetővé tették a termelés növelését, amelynek következtében a szénhidrogének aránya 1938-68 között egyről harminc százalékra nőtt. a szénhidrogének növekvő importja következtében a felhasználásban még ennél is jelentősebb a korszerű tüzelőanyagok aránya.

a gépipar a két világháború között az ipari termelés 8-9 százalékát adta. termékei - malomberendezések, mezőgazdasági gépek, mozdonyok, vasuti kocsik, villamosmotorok, stb. - a hazai szükséglet kielégítésén kívül a harmincas évektől kezdve a külföldi piacokon is vevőre találtak.

/folyt.köv./

I laci-ban

- 10 -

8.10/11

816 2-el'

8 5/2

bb. 13./ a magyar ...1. folyt./ il

a felszabadulás után a gépipar az ipar leggyorsabban fejlődő ágainak egyike volt. jelenleg 16-szor annyit termel, mint 1938-ban. az iparban foglalkoztatottaknak több mint egyharmada a gépiparban dolgozik.

a könnyűipar néhány ágában, így például a cipőiparban és a ruházati iparban, a termelés csak a felszabadulás után szerződött gyári jellegűvé. az 1950-es évektől kezdve a fafeldolgozó és a papíriparban volt a legnagyobb a fejlődés, mindkét ágazat több mint ötször annyit termel, mint 19 évvel ezelőtt.

az építőipar tavaly hétszer annyi munkát végzett, mint 1938-ban, ehhez hozzájárult a termelékenység növelése, a fontosabb munkák gépesítése. a földmunkáknak 71,5, a betonkeverésnek 95,5 a parkettacsiszolásnak 91,6 a meszelésnek, festésnek 27,8 a vakolásnak 18,4 százalékát gépesítették.

a mezőgazdaság helyzetéről szólva a jubileumi kiadvány kifejti, hogy a felszabadulás előtt a keresőknek több mint fele - 1920-ban 58 százaléka, de még 1941-ben is 50,4 százaléka - a mezőgazdaságban dolgozott, ami az ország akkori agrárjellegére utal. 1968-ban a keresőknek 30,5 százalékát foglalkoztatta a mezőgazdaság, de még ez az arány is magasabb, mint a fejlett országokban. a közös piachoz tartozó államokban a mezőgazdasági keresők aránya 16, az ndk-ban 15 százalék, csehszlovákiában 19 százalék. több szocialista országban az arányszám kisebb-nagyobb mértékben meghaladja a miénket. mezőgazdasági termelésünk nagyobb, mint a háború előtt volt, de a többi népgazdasági ág gyorsabb fejlődése következtében a nemzeti jövedelemhez viszonyított aránya csökkent.

a mezőgazdasági termelés 1951-ben érte el a háború előtti színvonalát. az 1950-es évek első felében - részben az időjárás, nagyobb részben azonban az akkori gazdaságpolitika miatt - a termelés nem emelkedett tovább, sőt többször a háború előtti színvonal alá esett. 1957-től kezdve minden évben nagyobb volt a mezőgazdasági termelés az 1934-38-as évek átlagánál, s az utóbbi években - 1965 kivételével - évről-évre is emelkedett. az 1968. évi termelés mintegy 34 százalékkal haladta meg a háború előtti színvonalat, pedig a mezőgazdaságban dolgozók száma az 1950. évi 2,1 millióról 1,5 millióra csökkent.

/folyt.köv./

- 11 -

8.17/11

821 2-el'

8 5/2

bb. 13./ a magyar ... 2. folyt./ 11

a szántó, a rét- és a legelőterület csökkenése folytán a mezőgazdasági terület 1968-ban 700 000 hektárral kisebb volt, mint 1921-ben. a csökkenést az idézte elő, hogy 340 000 hektár területet kivontak a mezőgazdasági művelés alól és 360 000 hektárral növelték az erdőterületet. a felszabadulás előtt általában 1,5-1,7 millió hektáron 1,4-2,7 millió tonna búzát termeltek. 1964-68 között a buza vetésterülete 1-1,1 millió hektár volt, a termésmennyiség azonban a termésátlag emelkedése folytán így is elérte, illetve meghaladta a felszabadulás előttit. a börtértermés az 1921-25-ös évek 326 millió literes évi átlagával szemben most már megközelíti az évi 480 millió literes átlagot. a gyümölcstermés több mint egy és negyedmillió tonna az 1938. évi 310 000 tonnával szemben. a szarvasmarhaállomány az 1964-68-as évek átlagában 11, a sertésállomány 81 százalékkal volt magasabb, mint 1934-38 között.

a műtrágya felhasználás nagymértékben emelkedett 1901 és 1920 között évente átlagban tíz, az 1951-60-as években 71, 1968-ban pedig 450 kiló műtrágya jutott egyhektárnyi szántóterületre. az öntözött terület a két világháború között tízezer hektár körül mozgott, 1968-ban 365 000 hektáron folyt öntözéses gazdálkodás. a traktorállomány a felszabadulás előtti hétezerrel csaknem 70 000-re emelkedett.

a mezőgazdaság árukibocsátása a termelésnél gyorsabban fejlődött. a termelés 1950 és 68 között 48, a félévadás pedig 110 százalékkal nőtt./mti/

..-

bb. 14. a tanácsköztársaság jubileumának tiszteletére : 28 millió forint tervben felüli nyereséget vállaltak a bolyi állami gazdaság dolgozói

vid kz/il la

1969. március 17.

az ország egyik legkiválóbb mezőgazdasági nagyüzemében, a „szocialista munka vállalata”, címmel kitüntetett bolyi állami gazdaságban, a magyar tanácsköztársaság fél évszázados jubileumának tiszteletére nagyszabású munkaverseny bontakozott ki, amely természetesen egész éven át tart majd. a 27 ezer holdas mezőgazdaság dolgozói - a szocialista címet nyert 25 munkabrigád kezdeményezésére - vállalták, hogy a növénytermelés és az állattenyésztés hozamait a tervhez képest átlagosan tiz-husz százalékkal növelik, s csökkentik a ráfordítási költségeket. /folyt.köv./

- 12 -

8.24-11

144 bel

8 sz

bb. 14./ a tanácsköztársaság folyt./ 11

a termelési tervek eredetileg is magas szintet szabtak: búzából például 19 mázsát, kukoricából 25 mázsát, évelő pillangós-növényekből 29 mázsát és komlóból 5 mázsát kell holdanként betakarítani, a teheneknél 3500 literes évi átlagos tejhozamot és a tojótyukoknál 250 darabos átlagos évi tojáshozamot kell elérni, a hizóba állított szarvasmarhákra átlagosan 30,2 kilót és a sertésekre 13,2 kilót kell havonta „ráhizlalniok”, a gonдозóknak. feszített terv ez, de - amint a most lezajlott termelési tanácskozásokon a dolgozók megállapították - a technológia további javításával, új módszerek bevezetésével és az adottságok tökéletesebb kihasználásával a tervezettnél jobb eredményeket képesek elérni. a vállalatok megvalósulása esetén az állami gazdaság tervben felül 28 millió forint nyereséghez jut és ily módon maximális nyereségrészesedést kaphatnak majd a dolgozók. a vezetőség úgy határozott, hogy a jubileumi munkaverseny sikere esetén több mint kétfélmillió forint jutalmat oszt szét a mezőgazdasági nagyüzem munkásai között./mti/

..-

bb. 15. több mint tízezer lakás, két kórház épül pécsi tervek alapján az ndk-ban

vid kz/il la

1969. március 17.

rövid két év alatt féltucat exportmegbízást kapott az ndk-ból a pécsi tervező vállalat. a baráti országban egy tejporgyár terveivel mutatkoztak be először, amellyel nagy elismerést szereztek. ennek hatására kapcsolataik gyorsan bővültek, amit újabb rendelések elnyerése bizonyít a legjobban. az ndk-ból érkezett műszaki és egészségügyi szakemberek közreműködésével a héten megkezdődött a lübbeni és weisswasseri 200 ágyas kórházak terveinek előátvétele. a külföldi megbízók képviselői igen jó véleménnyel nyilatkoztak már most a bemutatott munkákról.

a pécsi tervezők javában dolgoznak a weisswasseri 3500 és a gubeni 4500 új otthont magába foglaló lakótelepek tervein. ehhez jött a napokban a legújabb rendelés: aláírták a potsdamban felépülő 3500 lakásos városnegyed tervezésére szóló szerződést is. a lakásokon kívül különféle kommunális létesítmények is helyet kapnak. közöttük több egyedi terv szerepel, melyek érdekes építészeti feladatnak ígérkeznek. több közép-magas és magas ház sorozattervét dolgozzák ki együttműködve a német kivitelező vállalattal, figyelembe véve annak gyártási technológiáját./mti/

..-

- 13 -

8.30/11

12 bel

9 sz

bb. 16. a román kommunista párt

gk/11 nk

1969. március 17.

központi bizottságának meghívására hétfőn bukarestbe utazott nyers rezső, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és bálint józsef, a központi bizottság osztályvezetője. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren németh károly, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára bucsuztatta. az elutazásnál jelen volt dumitru turcus, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete./mti/

bb. 17. ülést tartott a szövosz igazgatósága

gk/ie/11 nk

1969. március 17.

a szövetkezetek sütőipari termék-ellátásának kérdéseiről tárgyalt hétfőn a szövosz igazgatósága.

a fogyasztási szövetkezetek évente mintegy negyvenezer vagon kenyeret és 420 millió péksüteményt hoznak forgalomba. mennyiségileg az igényeket kielégítik, nem megfelelő azonban a fogaalomba kerülő kenyér minősége, s ezt a nagy távú szállítás még tovább rontja. további probléma, hogy vidéken nem kielégítő a sütőipari termékek választéka. a községek egy része -, főleg az apró falvak és tanyai települések - hetenként csak egy-két alkalommal kapnak kenyeret.

a szövosz igazgatósága kedvezően fogadta a kormány határozatát, amely lehetővé teszi, hogy a fogyasztási és értékesítő szövetkezetek önállóan, vagy a termelőszövetkezetekkel kooperálva saját alapjaikkal nagyobb mértékben vegyenek részt a vidéki sütőipar fejlesztésében. az ülésen megelégedéssel állapították meg, hogy a kormányhatározat óta már eddig 15-20 szövetkezet létesített saját pékséget. rövidesen megvizsgálják hogyan lehetne a cukrászüzemekben és az idény jellegű vendéglőkben finom pékárut készíteni. a szövosz igazgatósága javasolja a fogyasztási szövetkezeteknek, hogy termelőszövetkezetekkel, állami gazdaságokkal és tanácsi vállalatokkal társulva is létesítsenek közös péküzemeket./mti/

- 14 -

10.37/11

1041 2e

11 f

bb. 18. szovjet kerékpár és motorkerékpár kiállítás a corvin áruházban

t kf/tné/ie/11 nk

1969. március 17.

a szovjet avtoexport külkereskedelmi vállalat a csepel nagykereskedelmi vállalattal közösen győr és veszprém után budapesten rendezett járműkiállítást, amelyet hétfőn reggel ünnepélyesen nyitottak meg a corvin áruházban.

a kiállításon a háromkerekes gyermekkerékpártól és a gyermek-verseny kerékpártól kezdve az ural típusu 650 köbcentis oldalkocsis motorkerékpárig 17 féle járművet mutatnak be. az árusítással egybekötött egyhetes kiállításon a csepel nagykereskedelmi vállalat kikéri a közönség véleményét a szovjet kerékpár- és motorkerékpár-újdonosságokról. a szovjetunióból ugyanis eddig évente kétféle típusból mintegy 70 ezer kerékpárt importált a kereskedelem. a bemutató-sorozat - a veszprémi, a győri, a budapesti, majd a szegedi kiállítás - után a közönségnek legjobban tetsző típusokat rendelni meg ez évre a kereskedelem./mti/

bb. 19. negyvenöt hektáros arborétummá fejlesztik a salgótarjáni zója-ligetet

vid cz/11 nk

1969. március 17.

hétfőn tartott ülésén városi arborétum kialakításáról határozott a salgótarjáni tanács végrehajtó bizottsága. az arborétumot a kohászati üzemek gyönyörű környezetbe épült sporttelepe mögötti zója-liget bővítéseként alakítják ki. a város központjába nyúló tizenöt hektárnyi liget már eddig is salgótarján ,,városligetévé,, nőtte magát: ott található az állatkert, a gondozott gyermekjátszóter, és a szabadtéri színpad is. mind- eddig azonban a kohászati üzemek gondozásában szépült, fejlődött a városi tanács végrehajtó bizottságának hétfői ülésén született határozat alapján most a városi tanács hatáskörébe kerül a zója-liget, amelyet további harminc hektár erdőszéggel bővítenek és több ezernyi tülevelű és lombosfa, illetve díszcserje telepítésével padokkal szegélyezett sétányok építésével a város dolgozóinak kellemes pihenést nyújtó arborétummá fejlesztenek./mti/

- 15 -

10.50/11

1041 2e

11 f

bb. 20. vízrezzálltak a balatoni halászhajók

vid cz/1l nk

1969. március 17.

vízrezzálltak hétfőn a balatoni halászhajók. a tóról 4 nap alatt tünt el a hatalmas jégmező, amely idén az elmúlt évekénél sokkal tovább késleltette a halászhajók kifutását. a jég lassu zajlással vonult el. az összetöredezett táblák a szélről hajtván nyugati medencéből átusztak a balatonkeneseti tihany közöti térségbe, itt azonban hamar elolvadtak az átlagban 4 fokos hőmérsékletű, s állandóan hullámzó vízben.

a keszthelyi öbölben - amely leghamarabb felszabadul a jég vesztegára alól - már pénteken és szombaton is halászhajó egy brigád. hétfőn azonban keszthelyen kívül, tihanyból, fonódról, balatonszemesről és síófokról is kifutott valamennyi halászhajó. a csukán kívül egyelőre minden halat kifognak a halászhajók, jó zsákmányt azonban, úgy számítják, a keszeg és a ponty kínálja. az első napokhoz nem fűznek nagyobb reményeket, mert idő kell amíg a télen kiszáradt hálók újra „bejáródnak”, és megtalálják a legjobb halászhelyeket./mti/

-. -

a szerkesztőség figyelmébe!

a március 16. -i /vasárnap / bb. 25. sz. hírünk / márványtáblák/ 1. bek. 3. sorában a név helyesen:

borsi jános-nak a csillag utca.... stb.

/mti/

-. -

a szerkesztőség figyelmébe!

to/1l nk

javitás a március 16-i, vasárnapi bb 22. sz. /szovjet olaj-magyar hajó.../ hirre..

az első sor végén a szöveg helyesen:

...személyhajó idény-nyitó n é h á n y nappal eltoló-
dot./mti/

-. -

11.00/1l

- 16 -

1107 2. sz.

11.11.1

bb. 21. autójavitó - pisztrángos tóval

vid cz/1l nk

1969. március 17.

a derecskei petőfi termelőszövetkezetben a berettyó-ujfalu felé vezető főforgalmi kövesút mellett korszerű autójavitó műhely, szervizállomás építését kezdték meg. a terv szerint májustól mindenféle gépkocsi javítását és szervizét vállalják. az utasok ugyanakkor nagyon kellemesen eltölthetik idejüket a szomszédos autócsárdában, amelyben a szövetkezet legfinomabb készítményeit találják fel: bihari módra készített birka hús, csirke, kacsa és pulyaksültet friss házi kenyérral. a csárda közelében rózsa termesztésre is berendezkedett a tsz. 8 ezer tő nemes rózsa virít majd a környéken, s a közelben 5 holdon gyümölcsöst, 5 holdon szőlőt s újabb 5 holdon egrest telepítettek. üditően hat majd a csárda pisztrángos tava is, amelyet egy percenként 400 liter hideg vizet adó mély furású kut táplál, a hal utánpótlást pedig a garadnáról szerzik be./mti/

-. -

bb. 22. vetnek a hortobágyon

vid cz/1l nk

1969. március 17.

megkezdtek a tavaszi vetést a hortobágyi állami gazdaságban. az öntözési terület - partosabb részein álltak munkába először a vető gépek, s a borsót és tavaszi árpa vetőmagot tették a földbe.

a pusztától elhódított területen az idén tavasszal mintegy 9 ezer holdon kerül földbe a mag. kukoricát, pillangós növényt, cukorrépat és kb 1200 holdon rizst termelnek. ezen kívül őszibarackkal 8 000 holdat vetettek be az egykori pusztából./mti/

-. -

11.18/1l

- 17 -

1107 2. sz.

12.11.1

bb. 23. megkezdte munkáját a kodály szeminárium

t ol/se/11 hk

1969. március 17.

a liszt ferenc zeneművészeti főiskolán március 17 és 28 között rendezik a kodály-szemináriumot. a két hetes kurzus ünnepélyes megnyitóját hétfőn délelőtt tartották a zeneakadémia tanácstermében. takács lászlónénak, a főiskola főigazgató helyettesének megnyitó szavai után szőnyi erzsébet zeneszerző tanszakvezető főiskolai tanár ismertette a szeminárium programját, melyre 27 külföldi zenepedagógus jelentkezett.

a szemináriumon a téma legjobb gyakorlati szakemberei tartanak előadásokat. a résztvevők egyebek között meghallgatnak főiskolai, ének-zenei általános és középiskolai tanórákat, ellátogatnak többek között kecskemétre, a kodály ének-zenei általános iskolába is. továbbá ifjúsági koncerteken, operai előadásokon vesznek részt.

a kodály szeminárium megnyitás napjának délutánján megkezdli érdemi munkáját: dobrai istvánnak a művelődésügyi minisztérium főelőadójának előadása után megtekintik a zeneművészeti főiskola liszt emlékmúzeumának emlék-tárgyait, dokumentumait, majd meghallgatják a főiskola növendékeinek hangversenyét.

tervezik, hogy a kodály szemináriumokat a jövőben minden tavasszal és ősszel megrendezik./mti/

bb. 24. üzletkötő tanácskozások, piacfelmérések, új gyártmányok, bővebb választék-a kisipari szövetkezetek a hiánycikkek megszüntetéséről

i sz/tné/ie/11 hk

1969. március 17.

az okisz-ban megvizsgálták, mit tehetnek és már eddig is mit tettek a kisipari szövetkezetek a gazdasági bizottságnak a hiánycikkek pótlására, megszüntetésére vonatkozó határozata végrehajtására. ezzel kapcsolatban az mti munkatársa a következő tájékoztatást kapta:

a belkereskedelmi minisztérium az okisz-szal együttműködve közvetlen tárgyalásokat szervez a megyei kis- és nagykereskedelmi vállalatok s a megfelelő termelőkapacitással rendelkező kisipari szövetkezetek között.

/folyt.köv./
12.20/11

- 18 -

12.20/11

12.40/

bb. 24./ üzletkötő ... folyt./ 11

első alkalommal bács-kiskun és békés megyében tartottak ilyen „üzletkötő”, tanácskozásokat, s a szövetkezetek számos ajánlatot tettek a keresett és sok üzletből hiányzó közszükségleti cikkek, vasárak, kéziszerszámok, háztartási eszközök, stb. gyártására. az ennek nyomán kapott megrendelésekre máris sok szövetkezet hozzálátott új cikkek gyártásához.

a közeljövőben számos új termékkel jelentkeznek a kisipari szövetkezetek. a debreceni fémfeldolgozó ktsz elkészítette a hiánycikkeknek számító gyermek ikerkocsi mintapéldányait s az idén háromszázat gyárt belőle. a kaposvári agyagipari ktsz olyan cserépkályhát készít, amely beépített víztartályt is meglelt s így a folytonéggő koksztüzelésű kályha állandóan forróvizet ad a háztartáshoz és fűti a többi helyiségben elhelyezett radiátorokat is. a kisebb építkezésekhez 75 literes robbanómotor meghajtású betonkeverőgépet készít a pécsi vasas ktsz. a többszáz új gyártmány között található, orkánanyag-burával ellátott hajszárító, autóscipő, többféle kávéfőző, kemping-felszerelés, ruházati cikk.

a kisipari szövetkezetek természetű piacutatóra törekszenek, emellett, hogy rugalmasságuknál fogva gyorsan át tudnak állni az esetenként váratlanul fellépő keresletek kielégítésére is. a tervszerű piaci munka az okisz és a belkereskedelmi minisztérium kölcsönös tájékoztatásán alapul, de ezen túlmenően a szövetkezetek önállóan is igyekeznek felmérni a várható igényeket.

mindenhez felhasználják az országos piacutató intézet ugynevezett interker szolgáltatást, amely valamennyi érdekelt nagy- és kiskereskedelmi vállalatától, fogyasztási szövetkezetektől összegyűjti a különféle háztartási és egyéb fogyasztási cikkekre vonatkozó igényeket s azokat egyeztetve a gyártó üzemek, kisipari szövetkezetek termelési kapacitásával, árukinálatával./mti/

- 19 -

12.30/11

12.40/

12.40/

bb. 25. tudományos emlékülés nyiregyházán

vid cz/il hk

1969. március 17.

a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából hétfőn tudományos emlékülést rendeztek nyiregyházán, az ünnepségen részt vett több veterán is, köztük faze-kas jános a szabolcs megyei direktorium volt tagja, s ott volt az ungvári állami egyetem küldöttsége.

a tudományos ülésen orosz ferenc, a megyei pártbizottság első titkára mondott beszédet a megye munkásmozgalmának élő hagyományairól. előadása után korreferátumok következtek./mt1/

..-

bb. 26. időjárás jelentés

gk/il

1969. március 17.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn 13 órakor:

nyugaton még esők

a szovjetunió európai területén, közép-európa északi felén és a skandináv félszigeten folytatódik az évszakhoz képest szokatlanul hideg, téli időjárás. az itt felhalmozódott hideg, valamint az európa délnyugati felén uralmon levő enyhe levegő keveredésének zónájában a balkán-félsziget, a kárpátok, németország és a brit szigetek térségében sokfelé esik az eső, helyenként havas eső, hó. az erős keleti, délkeleti szél ukrájnában, lengyelországban és németország északi részén hófúvásokat okoz.

házánkban vasárnap a délkeleti határvidék kivételével borult volt az ég és sokfelé esett az eső. a lehullott csapadék mennyisége általában 5 milliméter alatt maradt, csak néhány helyen érte el a 6-10, kékestetőn a 15 millimétert. a legmagasabb nappali hőmérséklet az időnként napos, délkeleti határvidéken helyenként 15-17 fokig emelkedett. máshol szeszélyes területi eloszlásban 2-11 fok között váltakozott. hétfőre virradó éjszaka északkeleten minusz 1 - plusz 1, máshol általában plusz 1 - plusz 6 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a tiszántul nagy részén felszakadozott a felhőzet, az ország többi részén borult maradt az ég és még többfelé esett az eső. a hőmérséklet 11 órára általában 2-5, a délkeleti országrészen 6-8 fokig emelkedett.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 5.3 fok volt, a sokévi átlaggal megegyezik.

/folyt.köv./

12.58/11

13.02/11

13.02

- 20 -

bb. 26./ idő... folyt./ 11

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter, alig változik.

várható időjárás kedd estig: keleten változóan felhős idő, legfőképpen néhány helyen kisebb esővel. nyugaton erősen felhős égbolt, további esővel. mérsékelt, időnként élénk keleti, délkeleti szél, a dunántulon helyenként köd. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 1 - plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 5-10 fok között.

a duna vizállása budapetnél 360 centiméter./mt1/

..-

bb. 27. a magyar tanácsköztársaság kikiáltása 50. évfordulójának megünneplésére készül az ország - emléktáblák, emlékművek avatása, kiállítások, ünnepségek vidéken

ö vid fm/tné/il hk

1969. március 17.

országszerte gazdag programmal ünneplik meg a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulóját.

borsod megyében, az emlékezetes északi hadjárat fontosabb „állomásain”, - felsőzsolcán, gesztelyen és hernádszurdokon - koszorúzási ünnepséget rendeznek a munkáshatalom védelmében életüket áldozott vöröskatonák emlékműveinél. a mezőkövesdi vasútállomáson - ahol annak idején landler jeno parancsot adott miskolc visszafoglalására - emléktáblát helyeznek el. miskolcon a megyei pártbizottság székháza előtt március 21-én felavatják a tanácsköztársasági emlékművet - kerényi jeno kossuth-díjas szobrászművész alkotását. március 22-én a miskolci járművitóban ünnepélyesen átadják az északi hadjárat híres páncélvonatának mását, amely - mint vonatmuzeum - két évig járja majd az ország városait és falvait. a vonat két páncélkocsijában ugyanis kiállításon mutatják be a tanácsköztársaság dicső harcait szemléltető dokumentumokat.

bács-kiskun megyében többszáz rendezvényen emlékeznek a tanácsköztársaság vívmányaira, hőseire, mártírjaira. bácsalmáson, kiskunhalason, orgoványon és kiskunfélegyházán ünnepélyesen leleplezik a helyi direktoriumi tagok emléktábláit.

/folyt.köv./

13.35/11

13.39/11

- 21 -

bb. 27. / a magyar 1. folyt./ 11

a kegyeletos ünnepek sorából kiemelkedik az orgoványi megemlékezés, amelyet a fehérterrorista különítmények véres akciójának színhelyén rendeznek. március 21-én a kiskunfélegyházi és a kecskeméti járás ifjúsága ünnepi menetben érkezik orgoványra, ahol virágokat helyeznek a mártírok sírjaira, emléktáblát avatnak és emlékparkot ültetnek kegyeletük jeléül.

szolnok megye testvérvárosából, az északországi tallinnból küldöttség érkezik a jubileumi ünnepekre. a megyeszékhely ünnepi programjában szerepel a megyei tanács épületében elhelyezett tanácsköztársasági emléktábla megkoszorúzása, kitüntetések átadása, az egykori „szolnoki munkás” című folyóirat megjelenésének 50. évfordulója tiszteletére emléktábla leleplezése, a szolnoki damjanich jános muzeumban pedig nagyszabású munkásmozgalmi kiállítás megnyitása. a szolnoki vörös csillag filmszínházban ünnepélyesen bemutatják az „utolsó híd”, című új dokumentum filmet, amely a tanácsköztársaság szolnoki eseményeiről ad képet. - fegyverneken, a volt angolokért helyén, - ahol a héjjas-különítmény príbékjei a kommunista mártírok tucatjait gyilkolták le, - felavatják a tanácsköztársaság szolnok megyei harcosainak és mártírjainak emlékművét. ugyancsak emlékművet avatnak a tiszafüredi vasúti hid közelében is, ahol a 39-es vörös dandár hajtott végre fényes haditetteket.

baranyában az 50 év előtti sajátos helyzetből adódóan két nagyszabású megemlékezést terveznek: pécsen és sásdon. pécs és dél-baranya 1918 és 1921 között szörb katonai megszállás alatt volt és ennek következtében a megye közigazgatási központja ideiglenesen sásdon működött és itt alakult meg a megyei direktorium is. ezért a központi jubileumi ünnepeket sásdon tartják: március 20-án a pedagógusok szakszervezete megyei bizottságának és a magyar pedagógiai társaság pécs-baranyai szervezeteinek jubileumi ülésével kezdődik az eseménysorozat. emléktáblát avatnak a magyarországi tanítók hegyháti járási csoportja megalakulásának tiszteletére. a márványtáblán az akkori idők vezéregyéniségeinek nevét örökítik meg, köztük albert istván sásdi tanítóét, aki a baranyai direktorium egyik vezetője volt. másnap díszünnepségen leleplezik le albert istvánnak a szobrát, akiről ez alkalommal nevezik el a község általános iskoláját. ugyancsak emléktáblával jelölik meg azt az épületet, ahol a direktorium működött. - pécsen, a nagy lajos gimnáziumban emléktábla-avatással egybekötött ünnepeket rendeznek, amelyen megemlékeznek a mártírhalált halt cséby-testvérekről, az iskola volt növendékeiről.
/folyt.köv./

- 22 -

13.43/e

1849 2el.

bb. 27./ a magyar 2. folyt./ 11

a szombathelyi művelődési és sportházban nagyszabású kiállításon szemléltetik a magyar tanácsköztársaság történetét, a vas megyei munkásmozgalmak harcait. - körmenet március 21-én „forradalmi szerenád”, rendeznek ifjúsági és felnőtt körök részvételével, - annak emlékeztére, hogy a tanácsköztársaság bukásának napján fehér tisztek szállták meg a rábaparti községet, és a helyi munkások, vöröskatonák munkásdalokat énekelve tüntettek a megszállás ellen.

komárom megyében is gazdag programmal ünneplik a jubileumot. tatabányán március 18-án kezdődnek meg az országos szakmunkás-tanuló napok. ennek keretében kerül sor az országos történelmi vetélkedőre és a történelem-tanárok országos tanácskozására, amelyen a szocialista hazafiságra nevelés időszerű kérdéseit vitatják meg. itt zajlik le a „ki tud többet a tanácsköztársaságról?”, című ifjúsági vetélkedő országos döntője is. a tatabányai népházban kiállításon szemléltetik a dicsőséges 133 nap komárom megyei emlékeit.

a heves megyei fiatalok „a 39-es dandár útján”, jelszóval rendezik meg ünnepi programjukat: poroszlótól pétervásárig emlékgyűléseket, fáklyás felvonulásokat rendeznek, őrüzeket gyűjtenek azokon a helyeken, ahol a tanácsköztársaság védelmében a híres 39-es dandár harcolt. a tarnamenti falvakban az 1919-es első földosztásról emlékezik meg a lakosság. horton március 21-én este meggyújtják „a hősök tüzét”, az 1919-es mártírok tiszteletére, majd fáklyás menetben felkeresik azt a helyet, ahol a fehérterror áldozatául estek a helyi tanács hatalom 19-es vezetői. az egri alpári gyula közgazdasági szakközépiskolában leleplezik a névadó, - alpári gyula a tanácsköztársaság külügyi népbiztos helyettese emléktábláját.

a pest megyei ünnepeksorozat kiemelkedő eseményeként aszódon kiállítás nyílik a tanácsköztársaság megyei dokumentumaitól. cegléden az ünnepek során leleplezik le urbán pálnak, a földmunkásmozgalmak kiemelkedő harcosának, braun soma tanárnak és szociológusnak, valamint kozma sándor kubikosnak, a kmp országos parasztbizottsága ceglédi kerületi titkárának emléktábláját.
/folyt.köv./

- 23 -

13.48/e

1874 2el.

bb. 27./ a magyar 3. folyt./ 11

vácott mathejka jános tanár-írónak, szentlőrinc-kátán dr. gyetvai jános író-újságírónak állítanak emléktáblát.

a kaposvári csiky gergely színházban március 20-án dísz-előadáson mutatják be csontos gábor „legyőzöttek diadala”, című új drámáját, amely a somogyi direktorium tisztségviselőjének, latinka sándornak állít emléket. március 21-én a megyeszékhelyen nagyszabású latinka-békemenetet rendeznek: mintegy ötezer városi fiatal vonul a nádasi erdőbe, latinka és harcostársai kivégzésének színhelyére, ahol ezuttal avatják fel az új emlékbelszket. kaposvároitt a volt kontrássy-utcában - ma latinka sándor utca - latinka sándor egykori lakását emlékmúzeummá alakították át, amelyet ugyancsak ezen a napon nyitnak meg.

békés megyében is gazdag programmal ünneplik meg az első magyar proletárállam születésnapját. békéscsabán koszorúzási ünnepséget rendeznek a 19-esek emlékművénél, a munkácsy Mihály muzeumban megnyitják a „békés megye népe a tanácsköztársaságért”, című kiállítást. a jókai színházban a jubileum alkalmából előadják sándor kálmán „a harag napja”, című drámáját. nagyszénás községben - ez alkalommal először - átadják a czabán samu emlékművet, az internacionalista szellemű nevelésben legjobb eredményt elért békés megyei pedagógusoknak.

csongrád városban, ahol a magyar vöröshadsereg félévszázada hősi harcokat vívott az intervenció csapatai ellen, a tit rendezésében a megye legjobb ifjúgárdistáinak részvételével „vörös katonák útján”, elnevezéssel akadályversenyt tartanak. a fiatalok nemcsak fizikai felkészültségükről tesznek tanúságot, hanem az első magyar proletárállamra, az ifjúsági mozgalomra vonatkozó ismereteikről is. - szentesen a marx téri új lakóházak előtt március 18-án avatják fel az új tanácsköztársasági emlékművet: marton lászló szobrászművész alkotását.

győr-sopron megyében több emléktábla-avatásra kerül sor az évforduló alkalmából. mosonmagyaróvárott a lenin ut 72 szám alatti épületet látják el emléktáblával, ahol 19-ben a vöröskatonák toborzója volt. mosonmagyaróvárott 20-án emléktáblát avatnak annak a háznak a falán, ahol 1919-ben az első munkáslap és a mosonmagyaróvári vörös ezred parancsnoksága működött. sopronban 21-én a május 1. téren felavatják kellner sándornak, sopron egykori népbiztosának emlékművét a róla elnevezett iskola előtt.

/folyt.köv./

13.55/e

1401 2el.

14.2

- 24 -

bb. 27./ a magyar 4. folyt./ 11

a soproni járásban szamuely tibornak állítanak emléket, aki röjtökmuzsajon, a kastélyban töltötte utolsó napjait, innen indult ausztriába, amikor a határon meggyilkolták.

a veszprém megyei események közül kiemelkedik a devcséri ünnepség, amelyen felavatják a községben mártírhaltalt halt kommunisták emlékművét, - r. kiss lenke veszprémi szobrászművész alkotását.

nógrád-megye központi ünnepségét március 21-én balassagyarmaton, az 50 év előtti vármegye-székhelyen rendezik meg. ez alkalomból tanácsköztársasági emlékművet avatnak a palócváros leninről elnevezett lakótelepén. az emlékmű - szőlősy enikő fiatal szobrászművész műve. március 22-én salgótarjánban folytatódnak a jubileumi ünnepségek. a vas-, fém- és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezetének rendezésében tanácsköztársasági emléktúrán vesz részt a budapesti, a borsodnádasdi, a diósgyőri, a dunaujvárosi, a miskolci, az ózdi, a székesfehérvári és a salgótarjáni vasas üzemek mintegy háromezer természetjárója. a fővárosból 1 különvonat indul salgótarjába, ahol a salgóvár közelében lévő boszorkánykőnél, a tanácsköztársaság tiszteletére emelt emlékműnél kerül sor a nagyszabású találkozóra.

hajdu-bihar megye valamennyi városában és községében is sor kerül ünnepi rendezvényekre. a debreceni köztemetőben felavatják a munkásmozgalom halottainak emlékművét. a jubileum alkalmából kétnapos tudományos ülésszakot rendeznek a megyeszékhelyen. hajduböszörményben megkoszorúzzák a direktoriumi emléktáblát, hajdunánáson fáklyás felvonulásra kerül sor, majd felavatják a tanácsköztársaság harcosának zsuga imrének az emléktábláját. balmazújvárosban, a volt munkásegylet épületén az agrárszocialisták emlékeztetőre helyeznek el márványtáblát. a debreceni járás községeiben vándorkiállítás szemléleteti a tanácsköztársaság helyi eseményeit.

zsalában ünnepi üléseket tartanak a városi és községi tanácsok és megyeszerte megkoszorúzzák a tanácsköztársasági emlékműveket, valamint azokat az emléktáblákat, amelyeket a forradalom zászlóvivői - hamburger jeno, landler jeno, szántó jeno és komját aladár - tiszteletére helyeztek el szülőházukon, illetve lakóhelyükön.

/folyt.köv./

14.00/e

de
1502 Dnu

- 25 -

bb. 27./ a magyar ... 5. folyt./ 11

székesfehérvárott, az istván király muzeumban nagyszabású kiállítás nyílik a tanácsköztársaság emlékezetére. hasonló kiállítás nyílik dunaujvárosban és bicskén is. a bicskei járás valamennyi községében, a tanácsházák falán emléktáblát helyeznek el, a tanácsköztársaság helyi eseményeinek emlékére,, felirattal.

nyiregyházán március 21-én felavatják szamuely tiber szobrát, a forradalmár szülőházában pedig emlékkiállítást nyitnak. kisvárdán emléktáblával jelölik meg császy lászló és vári emil mártírhalált halt tanárok lakóházát. a vajai muzeumban munkásmozgalmi emlékszobát nyitnak.

a tanácsköztársasági hagyományokban gazdag tolna megyében - dombóvárott és szekszárdon- sok új dokumentumot felsorakoztató kiállításon mutatják be az 1918-19-es forradalmi események és a magyar munkásmozgalom helyi történetét. az ifjúság megyszerte fáklyás felvonulásokkal emlékturákkal tiszteleg az első magyar proletárforradalom emléke előtt. szekszárdon március 20-án diszünepséget rendeznek a tanácsköztársaság mártírjainak emlékművénél.

az alsóvárosi temetőben diszír helyre temetik a vértanúhalált halt bencze ferencnek, a tanácsköztársaság tolna megyei direktóriumának egykori tagjának hamvait./mti/

--

bb. 31. a mahart közli

11 bs

1969. március 17.

a mahart közli, hogy március 21-én pénteken szántódrév és tihanyrév között a kompjáratot a menetrend szerint megindítja./mti/

--

- 26 -

14.05/11

le
H02 Day

bb 28. felmérték a nagycsaládosok helyzetét vas megyében - intézkedések gondjaik enyhítésére

vid/um cz

1969. március 17.

vas megyében felmérték a nagycsaládosok helyzetét. a vizsgálat megállapította, hogy a megye lakosságának 10-12 százaléka él sokgyermkes családokban., s életszínvonaluk alacsonyabb, anyagi helyzetük rosszabb, mint a lakosság egyéb rétegeié. az állami, tömegszervezeti, vállalati vezetők már eddig is sokat tettek a sokgyermkes munkavállalók segítése érdekében, de ez nem volt rendszeres, felsőbb szervek által nem volt szervezett. ezért a megyei tanács végrehajtó bizottsága külön is foglalkozott ezzel a problémával, s számos intézkedést határozott el a gondok enyhítésére.

a határozatok értelmében az állami lakások kiutalásánál a sokgyermkes családokat megkülönböztetett előnyben kell részesíteni. a tanácsok nyilvántartásba veszik a négy vagy ennél több gyermekes családokat, azok szociális helyzetét. a vállalatok kötelesek a sokgyermkes családok munkavállalóit a felvételnél előnyben részesíteni, az anyákat lehetőleg egy műszakban foglalkoztatni; azoknak az anyáknak pedig, akik üzemi munkát nem vállalhatnak, a bedolgozói rendszer szélesítésével, munkalehetőséget teremteni. az ipar- engedélyek kiadásánál a nagycsaládokat fenntartó és ipar- gyakorlásra jogosult személyek részére soronkivüliséget kell biztosítani.

a megyei tanács vb. a költségvetései tartalék terhére 200 ezer forintos tanulmányi ösztöndíjat alapít a sokgyermkes családok jól tanuló fiai, lányai számára - az általános iskola 7-8 osztályaiba, valamint ipari és mezőgazdasági középiskolába járó tanulók részére. szociális otthonba, öregek napközi otthonába, gyermekszociális intézményekbe való felvételnél ugyancsak előnyökben kell részesíteni a nagycsaládosokat.

a tanács felkérte a szakszervezetek megyei tanácsát, hogy dolgozza ki a sokgyermkes családok részére a vállalati, szakszervezeti támogatás leghatásosabb módszerét. a nőtanácsot arra kérték, hogy aktivistái útján látogassák, patronálják a nagycsaládos anyákat, nyújtsák segítséget a házi teendők ellátásához. /mti/

--

- 27 -

14.10/um

le
H02 Day

bb 29. vetik a talajjavító csillagfürtöt a szabolcs-szatmárban
vid/um cz 1969. március 17.

a szabolcs-szatmár megyei termelőségvetkezetek, állami gazdaságok,, mintegy háromezer gépegységel vonultak ki hétfőn a határba, s megkezdték a szántást vetést.

a közös gazdaságok elsősorban a táj jellegzetes növényének a futóhomok ,, gyógyirjának,, a csillagfürt magjának vetésével kezdték a tavaszi munkát. ebből a nitrogént gyűjtő növényből az idén kb . 40.000 holdon fognak magot, illetve ekkora területet használnak fel talajjavításra. a felső-tisza táján hozzáfogtak a mák, a borsó, a rétközben a sárgarépa, petrezselem, a nyírség buckáin pedig a homokkötő lucerna vetéséhez. az idén már a homoki lucernából több mint 3000 hold lesz a kelet-magyarországi tájon. /mtl/

-. -

bb 30. magyar gyártmányu hajó szovjet személyzetének kitüntetése
t sl/mm/um ie 1969. március 17.

hétfő délben az óbudai hajógyárban a groznij nevű 2000 lóerős tolóhajó fedélzetén v.a. piljajev, a szovjet dunai hajózási társaság vezérigazgatója a szovjet folyami és tengeri hajózási miniszter nevében versenyzészlót és elismerő oklevelet adott át a magyar gyártmányu hajó szovjet legénységének. a jármű az óbudai hajógyárban készült, s 1967 decemberében kezdte meg az uszályok tolatását-vontatását a dunán. most alapos átvizsgálásra és a szokásos garanciális javításra érkezett vissza budapestre.

a legénység a kitüntetést azért kapta, mert 1968. negyedik negyedében a harmadik helyet érte el a szovjet folyami és tengeri hajósok versenyében.

v.i. ganyin, aki kezdettől a hajó kapitánya, elmondotta, hogy mind a konstrukcióval, mint a kivitelezéssel rendkívül elégedettek. tavaly - január kivételével - egész évben uton voltak, s egyszerre minden alkalommal hatezer tonna olajat szállítottak tobau és izmail kikötők között. volt eset amikor az öt, egyenként 1200 tonnás tankhajó helyett 12 ezertonnás uszályt tolattak illetve vontattak . tavaly összesen 220 millió t/km teljesítményt értek el, összesen 430 ezer rubel értékű munkát végeztek, s ebből 254 ezer rubel volt a hajó munkájának tiszta haszna. számításaik szerint 1970-re teljes egészében megtérül a hajóért kifizetett összeg./mtl/

-. -
- 28 -

14.10/um

sl
1969.03.17

bb 32. újabb patyolat-üzemek a fővárosban és vidéken - megkezdődött a iii. textiltisztító konferencia

t sz/mné/um ie

1969. március 17.

a technika házában hétfőn mintegy 200 hazai és külföldi szakember részvételével megkezdődött a textilipari műszaki tudományos egyesület textiltisztító szakosztályának konferenciája. a tanácskozást vég László, az egyesület elnöke nyitotta meg.

a textilipari műszaki tudományos egyesület háromévenként rendezi meg a textiltisztítóipari konferenciát, amelyre most harmadik alkalommal került sor. a különböző helyiipari szektorok - a tanácsi vállalatok, szövetkezetek és a magán-kisipar- képviselői, valamint a különböző tárcákhoz, - például az egészségügyi minisztériumhoz - tartozó intézmények tisztító üzemeinek szakemberei a háromnapos konferencián előadásokat hallanak a textiltisztító ipar feladatairól, a kapacitások bővítésének szükségességéről, és lehetőségeiről, az új mosószer alkalmazásáról, az üzemszervezésről, valamint a minőségellenőrzésről.

hazánkban, bár az utóbbi években több mosoda és vegytisztító üzem épült, s a meglévőket is bővítették, korszerűsítették, a lakosság viszonylag kismértékben veszi igénybe ezek munkáját. csehszlovákiában kétszerannyi, az ndk-ban pedig kilencszerannyi üzemileg mosott ruha jut egy lakosra, mint hazánkban. a vegytisztított ruhák mennyisége az ndk-ban kétszerannyi, csehszlovákiában háromszor, az nszk-ban csaknem négyszer- az egyesült államokban pedig nyolcszorannyi mint Magyarországon. bár a mintegy 5.000 munkást foglalkoztató tisztítóipar és a mintegy 400 kisiparos évente 6-7 milliárd forint értékű ruhaneműt mos és tisztít, ez a mennyiség jóval több lehetne, ha egyrészt a lakosság a munka minőségével és határidőkkel meg lenne elégedve, másrészt ha nagyobb lenne a tisztító kapacitás. az utóbbi időben már tapasztalható változás és a tisztítóipar igénybevétele, - ha fokozatosan is, - de nő s tavaly már elérte az 1970-re tervezett szintet. minőségi és mennyiségi változást egyaránt eredményeznek majd az újabb üzemek. szegeden és szombathelyen rövidesen befejeződik, székszárdon már elkészült az új patyolat üzem és miskolcon, valamint győrött tervezik újabbak építését. a fővárosi patyolat vállalat részére kelenföldön épül műszakonként 10 tonna kapacitású üzem.

/ folyt. köv./

- 29 -

14.40/um

de
15.02.09

bb. 32. / újabb patyolat-üzemek... folytat. / um

a konferencia résztvevői állást foglaltak amellett, hogy az eddigi koncepcióval ellentétben nem a megyei hatósugaru, tehát nem az egy - egy megye egész lakosságának igényeit kielégítő nagy mosodákra, hanem egy-egy város ellátását szolgáló kisebb üzemek létesítésére van szükség és javasolták, hogy a negyedik öt éves terv kialakításánál az illetékesek ezt vegyék figyelembe./mtl/

bb 33, gázolásért kétévi szabadságvesztés és két évi gépjárművezetésről eltiltás

vid/um fm

1969- március 17.

tavaly december 2-án este a szerencs-miskolc közötti útvonalon haladt tehergépkocsijával fejcs Mihály 34 éves tiszaszentimrei gépkocsivezető. szemben vele ugyancsak tehergépkocsi haladt kivilágítva. a fény megzavarta fejcs és így későn vette észre az előtte azonos irányban kerékpárt toló 65 éves katona Józsefet. a gépkocsi elütötte az idős embert, aki súlyos sérülésébe belehalt.

a miskolci járásbíróság fejcs Mihályt foglalkozás közben elkövetett, halált okozó gondatlan veszélyeztetésért két évi szabadságvesztésre és a gépjárművezetéstől két évi eltiltásra ítélte./mtl/

bb 34. ,, mecsek 15,, - új típusu háztartási kiskazán

vid/um fm

1969. március 17.

,, mecsek 15,, elnevezéssel új típusu háztartási kiskazánál jelentkezik a mecseki szénbánya vállalat. egy országos pályázat két elsődíjas pályamunkáját vásárolták meg és ebből szerkesztették a 2-4 szobás családi házak fűtésére és folyamatos melegvíz-szolgáltatására alkalmas berendezést. a ,, házi,, próba kitűnően sikerült, a hivatalos minősítést hétfőn tartották budapesten a kereskedelmi minőségellenőrző intézetben. amint az engedélyt kiadják, megkezdik a sorozatgyártást. még az idén elkészül a ,, mecsek 30,, típusu, társas bérházak fűtésére tervezett kiskazán mintapéldánya is.

a vállalatnak kettős célja vana e vállalkozással: jól felszerelt műhelyeit, gépparkját gazdaságosabban, jövedelmezően üzemeltetni, másrészt újabb fogyasztókat biztosítani a mecsekben bányászott feketeszénnek./mtl/

- 30 -

15.00/um

de
15.00/um

bb 35. koszoruzási ünnepség kőbányán

k ol/mm/um zs

1969. március 17.

az 1919-es kőbányai munkás-és katonatanács emlékét márványtábla őrzi a pataki istván művelődési ház előcsarnokában. a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából hétfőn kegyeletes ünnepségen koszorukat helyeztek el az emléktábla alatt.. szakali józsef első titkár az mszmp x. kerületi bizottsága, dr. parányi jános vb elnök a x. kerületi tanács végrehajtó bizottsága, kovács gyula elnök, a hazafias népfront keűlti bizottsága, dr. standi jános ezredes pedig a karhatalmi forradalmi ezred parancsnoksága nevében koszoruzott. koszorut helyezett el továbbá az emléktáblán a magyar honvédelmi szövetség, a zrínyi miklós katonai akadémia, a kerületi kiegészítő parancsnokság, és a kerületi nőtanács is./mti/

--

bb 36. ,, zárszámadás,, a tsz-üdülőben

vid/um fm

1969. március 17.

debrecenben, a nagyerdőben 145 hajdu - Bihar megyei termelőszövetkezet összefogásával jött létre az önálló termelőszövetkezeti üdülő. az alapító tagok anyagi támogatásával épült fel a korszerű 105 személyes intézmény, amely az első tsz-üdülő volt az országban. irányítását termelőszövetkezeti tagokból alakult igazgató - tanácsra bízta.

az igazgató-tanács nevében hétfőn baranyai imre elnök, a püspökladányi Lenin tsz elnöke adott számot a debreceni termelőszövetkezeti üdülő 1968. évi gazdálkodásáról, munkájáról, s az 1969. évi üdültetési tervekről. a debreceni tsz-üdülőben tavaly 34 000 vendégnapot bonyolítottak le. az alapító tsz tagszövetkezetek részéről mind nagyobb az igény az üdültetésre, és a szövetkezetek egész sora a kampány-munkák - aratás, őszi betakarítás - után tiznapos jutalom üdültetésre debrecenbe küldik munkában élenjáró tagjaikat. 1969-ben - a tavalyi 3.500-zal szemben - 5 500 vendégnapot igényelnek. /mti/

--

- 31 -

15.25/um

de 15.35

K. D. D. D.

bb. 37. új könyvtár kecskeméten

vid/fm bh bs

1969. március 17.

hétfőn könyvtár nyílt kecskemét Lenin-városnegyedében, egy régi műemlék jellegű épületben. a nagyrészt szanált területre emelet modern városnegyedben nem bontották le a kis műemlék jellegű kápolnát, amely 250 évvel ezelőtt a pestisjárvány áldozatainak emlékére épült. az építészeti is érdekes nyolcszögletű, „tükrös”, falu épületet kívül-belül restaurálták, s a könyveket „szabadpolcos”, rendszerben helyezték el benne./mti/

--

bb 38. 1919 pedagógus veteránjait köszöntötték

t pr/gg zs bh bs

1969. március 17.

a pedagógusok szakszervezetének központi vezetősége hétfőn a gorkij fasori székházban fogadáson látta vendégül az első magyar proletárállam pedagógus veteránjait. az egykori tanítók, tanárok, direktóriumi tagok közül mintegy felszázán vettek részt a fogadáson: ötven éve valamennyien tevékeny munkásai voltak az egységes oktatási hálózat kiépítésének, a közép- és felsőiskolai tantervek megreformálásának, az egész iskolarendszer korszerűsítésének.

a magyar tanácsköztársaság pedagógus veteránjait péter ernő, a szakszervezet főtitkára köszöntötte. /mti/

--

bb 40. szmbt küldöttség érkezett budapestre

tné/zs bh bs

1969. március 17.

a.a. szolovjov-nak, az szkp marxizmus-leninizmus intézete igazgatóhelyettesének vezetésével a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójára hétfőn hazánkba érkezett a szovjet-magyar baráti társaság háromtagú küldöttsége. a delegációt a ferihegyi repülőterén kiss lászló, az msztb titkára fogadta. ott volt sz. sz. szatucsin, a budapesti szovjet nagykövetség tanácsosa./mti/

--

- 32 -

15.15 bh

16.00
16.00
16.00

bb 39. tanácskozás a kozmikus meteorológia kérdéseiről

1 tz/mm je bh bs

1969. március 17.

hétfőn a budapest szállóban dr. kiss árpád ^{miniszter} az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke, mint a magyar űrkutatási bizottság elnöke megnyitotta a nemzetközi kozmikus meteorológiai állandó munkabizottság 11. ülészakát, ez a munkabizottság a fóruma a szocialista országok űrkutatási bizottságai együttműködésének a kozmikus meteorológia terén. első ülészakát tavalyelőtt potsdamban tartották.

a tanácskozáson részt vesznek a bolgár, a lengyel, a mongol, az ndk-beli, a román, a szovjet és a magyar kozmikus meteorológusok. a hét végéig tartó ülészakon megtárgyalják az együttműködésben résztvevő országok eddigi kutatási eredményeit és meghatározzák a további munka irányait.

a kozmikus meteorológia problémái közül a magyar meteorológusok - akiknek küldöttségét egyébként a mostani ülészakon dr. dési frigyos professzor, az országos meteorológiai szolgálat elnöke vezeti - hat téma kutatásában vesznek részt./mti/

--

bb 41. emléktábla-avatások hódmezővásárhelyen

vid-bh cz

1969. március 17.

hódmezővásárhelyen hétfőn délután a kossuth zsuzsanna szak-középfiskola épületének falán, a magyar vörös hadsereg negyvenhatos dandárának egykori 1919-es székhelyén emléktáblát helyeztek el..

a városban a kora délutáni órákban a kocka utca 8t szám alatt lévő házon szintén emléktáblát avattak, csorba máriának a magyar tanácsköztársaságnak egyik jelentős személyiségének szülőházán. csorba mária - aki a századfordulótól vett részt a munkásmozgalomban - 1919-ben tagja volt a budapesti vii. kerületi munkástanácsnak, a szövetséges központi tanácsnak és a forradalmi törvényszéknek is s később az egyik katonai alakulat politikai biztosa lett. a tanácsköztársaság bukása után bécsből visszatért, illegális pártmunkát végzett. az ellenforradalom rendőrsége azonban elfogta s elítélték. a márianosztrai börtönből fogolycseréve a szovjetunióba került, ahol 1925-ben meghalt. a munkásmozgalom vasárhelyi születésű, áldozatkész harcosáról szombaton általános iskolát is elneveznek hódmezővásárhelyen./mti/

--

szabadult

- 33 -

16.00
16.00
16.00

bb 42. képzőművészek nemzetközi tanácskozása budapest

i tf/gk zs bh bs

1969. március 17.

március 19-én és 20-án budapest rendezik meg a szocialista országok képzőművész szövetségeinek első nemzetközi konferenciáját. a fészek-klub lesz a színhelye az eseménynek, amelyre bolgár, ndk-bli, lengyel, román és szovjet delegáció érkezik a magyar képzőművészek szövetségének vendégeként.

két téma kerül napirendre: a szocialista képzőművész szövetségek két- és többoldalu kapcsolatai, együttműködése munkatervi egyezmény alapján, valamint a közös részvétel a nemzetközi művészeti szervezetekben.

javasolni fogja a konferencián a magyar képzőművészek szövetségének delegációja, hogy emeljék biennálé szintre azt a nemzetközi kisplasztikai kiállítást, amelyet első ízben budapest rendeznek meg a felszabadulásunk 25. évfordulójára. esetleg akvarellekkel is ki lehetne egészíteni az ilyen két-évenként ismétlődő nemzetközi tárlatokat. további magyar javaslat lesz, hogy a lenin centenáriusra a szocialista országok művészeti folyóiratai - a szövetségek közreműködésével - jubileumi számot jelentessenek meg, ugyanakkor adjanak ki a szövetségek közös albumot az évfordulóval kapcsolatos műalkotások reprodukciójából.

ez év októberében a képzőművészek nemzetközi szervezete - az alap - amszterdamban tartja kongresszusát, s ennek az eseménynek az előkészítéséről is tárgyalnak most a budapesti tanácskozáson a szocialista tagszövetségek. ismeretes, hogy az unesco jóvoltából 1970 a nemzetközi nevelés éve lesz - ezzel kapcsolatban a magyar képzőművészek indítványozzák, hogy országunként rendezzenek majd konferenciát a vizális nevelésről. hasonló témában kerülhetne sor a szocialista országok képzőművészeinek nemzetközi tanácskozására 1970-ben, amikor már rendelkezésre fognak állni az idén ősszel fővárosunkban üléselő nemzetközi művészettörténeti kongresszus tapasztalatai./mti/

- 34 -

16.04 bh

ll
16.04 Du

bb 44. tudományos ülészek kezdődött az akadémián a tanácsköztársaság megalakulásának 50. évfordulója alkalmából

t pr/gk-ju zs bs

1969. március 17.

a magyar tanácsköztársaság megalakulásának 50. évfordulója alkalmából hétfőn háromnapos tudományos ülészek kezdődött a magyar tudományos akadémián. a tanácskozást - amelyet a magyar történelmi társulat, az mszmp kb párttörténeti intézete, politikai főiskolája és társadalomtudományi intézete, az mta történettudományi intézete, a hadtörténelmi intézet és múzeum, valamint az elte bölcsészettudományi karának új-és legújabbkori magyar történeti tanszéke rendezett - pach zsigmond pá, az mta levelező tagja, a történettudományi intézet igazgatója, a plenáris ülés elnöke nyitotta meg. üdvözölte a megjelenőket, köztük dr. ajtai miklóst, az mszmp politikai bizottságának póttagját, a minisztertanács elnökhelyettesét, óvári miklóst, az mszmp kb osztályvezetőjét, az ülésre meghívott veteránokat, s azt a felszázánál több külföldi tudóst, történészt, akik az európai szocialista országokból, illetve ausztriából, franciaországból, finnországból, az nszk-ból és usa-ból érkeztek.

az ülészek bevezető előadását dr. ajtai miklós tartotta. hangsúlyozta, hogy a fél évszázaddal ezelőtti zajlott események új utat szabtak népünk fejlődésének, majd rámutatott:

- 1918 őszén győzött a nemzeti függetlenséget megvalósító, a monarchikus rendszert eltörölő polgári demokratikus forradalom. alig egy hónap múlva, 1918 november végén létrejött az a következetesen forradalmi erő, amely élére állt a magyar munkásosztály küzdelmének, amely alkalmas volt arra, hogy vezetésével munkásosztályunk betöltsé történelmi hivatását. a kommunista párt megalakulását követően pedig bekövetkezett az a történelmi esemény, amely 1918-1919 forradalmi éveinek és népünk addigi szabadságharcos küzdelmeinek csúcspontját jelzi: a két munkáspárt, a magyarországi szociáldemokrata párt és a kommunisták magyarországi pártja forradalmi platform alapján egyesült, s kikiáltották a magyar tanácsköztársaságot. fél évszázada tehát annak, hogy magyarország munkássága gigászi feladat megoldásához fogott, megkezdte a szocialista fejlődés megalapozását.

/ folyt. köv. /

-35-

16.14 bh 16.45
ll
17.04 Du

bb 44. / tudományos ülészek... 1. folyt./-ju

a polgári demokratikus magyar köztársaság kormánya zsákutcába jutott. az antant-hatalmak teljesíthetetlen követeléseivel végleg megbénították a polgári kormányt, s az 1919. március 20-án lemondott. a hatalom gazdátlanra vált, és nem volt osztály, párt, politikai csoport a „hazátlannak”, bélyegzett proletáriátuson kívül, amely vállalni merne volna a kormányzás felelősségét. magyarországon a munkásosztály volt az egyetlen erő, amely szembe mert szállni az imperialista hatalmakkal.

- sokszor elmondottuk, hogy történelmünk egyik legszebb, legnagyobb fejezete a tanácsköztársaság 133 napja, amikor 1848-49 után immár másodízben került a magyar nép az egyetemes társadalmi haladás élvonalába. a szocialista átlakulás megvalósítása forradalmi tetteket követelt, s ha végigtekintünk a történelmileg csak egy pillanatnak minősíthető időszakon, a magyar tanácsköztársaság hónapjain, csodálattal kell adóznunk a szabadabbá lett nép alkotó erejének. a munkáshatalom fennállásának első heteiben a tanácskormány - ha zökkenőkkel is - végrehajtotta a szocialista átlakulás legfontosabb kezdeti intézkedéseit, az alapvető termelési eszközök kisajátítását, s megkezdte az új államszervezet kiépítését. a tanácskormány a nehéz körülmények között az intézkedések egész sorát hozta az életszínvonal emelése érdekében, s művelődéspolitikájának büszkén hirdetett programja a tömegek kulturális színvonalának emelése volt. pedig 133 napjából még egy teljes hónap sem jutott a békés építésre. amikor megkezdődött az antant-hatalmak intervenció háborúja, szinte a semmiből teremtetek a tanácskormány vezetői - napok alatt - olyan hadsereget, amely kész volt harcba vonulni a magyar forradalom vívmányaiért, a szocialista hazá megvédéséért. a magyar tanácsköztársaság vörös hadseregének honvédő háborúja az internacionalizmus és a szocialista partiotizmus összefonódását, szerves egységét példázza.

- a proletárdiktatura győzelme és rövid fennállása alatt munkásosztályunk fényes bizonyítékát adta államalkotó képességének. a közigazgatás, a forradalmi igazságszolgáltatás, a hadsereg számos fontos posztján ezer és ezer munkás látta el kiválóan feladatát. ezzel azt is bebizonyították, hogy jó iskola volt az osztályharc sok évtizedes iskolája - ahol ezek a kérdések az osztályöntudatot tanulták, ahol politikai tapasztalatokra tettek szert. a sztrájkmozgalmak, tömegtüntetések jól előkészítették a talajt ahhoz, hogy 1919-ben a lenini eszmék - amelyeket kun béla és kortársai, az első magyar kommunisták vetettek el magyar földben - történelmi fordulattá érjenek.

/ folyt. köv./

-36-

16.15/ju

clé
1810-Dw

bb 44. / tudományos ülészek... 2. folyt./-ju

- szocialista forradalmunk békés, fegyveres erőszakot nem igénylő győzelmének valóban messzeható történelmi tanulságai vannak. 1919 márciusa szemléletesen bizonyította, hogy a szocialista forradalomnak nem okvetlen velejárója a fegyveres erőszak, és azt is, hogy a munkásosztály csak olyan mértékben nyul ehhez az eszközhöz, amilyen mértékben a burzsoázia rákényszeríti.

- a magyar tanácsköztársaság nem bukott meg, a magyar tanácsköztársaságot külső intervenció verte le. a felülkerekedő ellenforradalm megtorló hadjárata, a több tizezernyi büntető eljárással, az internálásokkal, a közönséges gyilkosságokkal, tizezrek emigrációba kergetésével elsősorban a forradalmi munkásosztály a legvadabb terror, a legképtelenebb ellenforradalmi uszítás ellenére is maradt egy viszonylag nagy létszámú, szilárd meggyőződésű osztály. a horthy-rendszer sötét évtizedei alatt is megőrizték a 133 nap emlékét, szünet nélkül küzdöttek a dolgozó nép jobb helyzetéért, szocialista jövőjéért, döntő részt vállaltak az antifasiszta ellenállási mozgalomban, s azonnal cselekedtek a felszabadulás pillanatában, magukkal ragadva a munkásosztály, az egész dolgozó nép többségét.

119 márciusának szocialista forradalma hatott a magyar nép egész további fejlődésére. a magyar munkásosztály a forradalom iskoláját kijárva már nem az volt, mint 1919 előtt. a tanácsköztársaság történelmi tradíciója - hatást és tanulságokat beleértve - szerves része szocializmust építő mai munkánknak, s emlékét tisztelettel őrzi dolgozó népünk, - zárta beszédét dr. ajtai miklós,

ezt követően hajdu tiber, a történettudományok kandidátusa ismertette az októberi polgári demokratikus forradalom és a magyar tanácsköztársaság történetének új kutatási eredményeit, majd liptai erwin, a történettudományok kandidátusa tartott előadást a magyar tanácsköztársaság nemzetközi politikájáról, illetve katonai helyzetének főbb kérdéseiről.

/ folyt. köv./

-37-

16.36/szb

V gerincét akarta kettéroppantani, - sikertelenül. a magyar munkásosztályban

clé
1810-Dw

bb 44. / tudományos ülészek... 3. folyt./-ju

a két referátum után szekcióülésekkel folytatta munkáját az ülészek. az első szekcióban a tanácsköztársaság történetének főbb elvi és politikai kérdései adtak témát a hazai és külföldi történészek korreferátumainak; a vitát andics erzsébet akadémikus, tanszékvezető egyetemi tanár vezette. a második szekció vitavezetője otta istván vezérőrnagy, a hadtörténelmi intézet és muzeum parancsnoka volt, itt a korreferátumok a magyar tanácsköztársaság nemzetközi helyzetéhez és forradalmi háborújához kapcsolódtak.

a tanácskozás kedden szekcióülésekkel folytatódik. /mti/

bb 46. muzeumok ünnepi nyitvatartása

k ol/mm-ju zs bs

1969. március 17.

a muzeumok március 21-én, 22-én, 23-án nyitva tartanak, 24-e és 25-e szünnap- április 4-én 5-én és 6-án nyitva lesznek, 7-én, 8-án, 14-én és 15-én pedig zárva tartanak. /mti/

bb 51. a magyar tunéziai kulturális munkatév

gg-ju zs bs

1969. március 17.

alapján tuniszba utazott dr. halász ottó műegyetemi tanár és karsai lajos a művelődésügyi minisztérium főelőadója, hogy tanulmányozzák a budapesti és a tuniszi egyetemek közötti együttműködés lehetőségeit. ugyancsak tuniszba utazott dr. méhes józsef, a vakok országos nevelő-és tanintézetének igazgatója, aki gyógy-pedagógiai előadásokat tart. /mti/

16.45/ju

de
1900-Du

-38-

bb 43. mi okozta a vasárnap esti áramszolgáltatási zavart

1 tz/gk je bh bs

1969. március 17.

vasárnap este a főváros egy részén üzemzavar keletkezett az áramszolgáltatásban. a budapesti elektromos művek vezetői megállapították, hogy a hiba a lágymányosi 30/10 kilovoltos alállomáson egy támszigetelő átívelése folytán keletkezett. ezt követően túlfeszültség lépett fel, ami további két területen okozott üzemzavart. így a fővárosnak viszonylag nagy részén megszűnt a világítás, elnémultak a rádiók, „üzemszünet”, következett be a z elektromos berendezésekben.

az elektromos művek szakemberei szerint hasonló üzemzavar máskor is előfordult már, a vasárnapi csak a túlfeszültségek fellépése miatt volt területileg nagyobb arányú. a hibát az elektromos művek szakemberei körülbelül egy óra alatt kijavították, éjjel előtt fél órával az áramszolgáltatás már zavartalan volt. az üzemzavar idején körülbelül 50 megawatt esett ki a fogyasztásból.

az üzemzavarért, amely egyébként személyi sérüléssel nem járt, a vizsgálat megállapítása szerint senkit sem terhel felelősség./mti/

bb 45. iskolaudvarban robbant a második világháborúból visszamaradt utász-gyutacs

vid/fm bh bs

1969. március 17.

a kiskunhalasi alsószállási általános iskolában, a tanítás szünetében, a második világháborúból visszamaradt utászgyutaccsal játszottak a gyerekek. n. minály, az iskola nyolcadik osztályos tanulója még a múlt nyáron találta a robbantó anyagokat, s ezekből egyet magával vitt az iskolába. a szünetben szétszerelték, s égő cigarettával felrobbantották az l. lászló 15 éves tanuló kezében lévő gyutacsot. a „kísérletezés”, eredményeként a fiú balkezén négy ujját amputálni kellett. /mti/

- 39 -

17.00/ju

de
1900-Du

bb 47. „husz éves a szakszervezeti üdültetés,, -kiállítás
kaposvároitt

vid/fm bh bs

1969. március 17.

a tanácsköztársaság félévszázados jubileuma tisztele-
tére hétfőn a kaposvári latinka sándor megyei művelődési
házban megnyílt a „husz éves a szakszervezeti üdültetés,,
című kiállítás. grafikonok, térképek, fényképek szemléltetik
a szakszervezeti üdültetés fejlődését és jövőjét. többek
között látható az a számadat is, amely szerint 1965-1967-ben
egymilliókétszázkilencvenkétezer felnőtt és gyerek vette igény-
be a kedvezményes üdültetést. a harmadik és a negyedik öt-
éves tervben létesülő új üdülők lehetővé teszik majd, hogy
a dolgozók az eddigénél is nagyobb számban tölthessék szabad-
ságukat ezekben az üdülőkben és vehessék igénybe a gyógyfür-
dőhelyeket. makettokon bemutatják a szot balatonszéplaki
- most épülő - „ezüst part,, üdülő-városát is. /mti/
--

bb 48. szozuz bélyegek, tanácsköztársaság bélyegsorozat

i kf/kf je bh bs

1969. március 17.

a posta egyidőben két ünnepi bélyegsorozatot bocsát for-
galomba.

március 21-én adja ki a szozuz-4 és a szozuz-5 elnevezé-
sű, két forintos cimletekből és a bélyegeket összekötő szelvé-
nyekből álló bélyegsorozatot.

ugyancsak március 21-én jelenik meg a magyar tanács-
köztársaság kikiáltásának 50. évfordulója elnevezésű 5 értékből
álló bélyegsorozat és a sorozatot záró 10 forintos bélyegblokk.
/mti/
--

- 40 -

17.10 bh

ll
1900 Dm

db 49. észak felől hátbatámadta a hideget az enyhülés
1 tz/mm szb ie 1969. március 17.

a hét első napján északon, tőlünk 1000 kilométernyire
következett be egy olyan jelenség, amely előbb-utóbb meghoz-
hatja időjárásunk javulását. a sarkvidéki eredetű hideg le-
vegőt hátbatámadta az enyhülés első hulláma, amely dél felé
haladva hétfőn reggelre már a riga-moszkva vonalon túl taszi-
totta maga előtt a telet. ahova eljutott, ott már csak mi-
nusz 2-10 fokig hűlt le a hőmérséklet, pedig délebbre még
mindig mértek minusz 20-25 fokos hideget is. még berlinben
is minusz 7, varsóban minusz 9, moszkvában pedig hétfőn reg-
gel, amikor még nem érkezett oda az enyhülés frontja, minusz
14 fok volt, sőt az egyébként a golf-áramlat hatása alatt ál-
ló holland tengerparton is mindössze minusz 2-3 fokig emel-
kedett a hőmérő higanyszála.

közben az eddig dél felé tartó hideg levegő megtorpant,
és hazánkba áramlása is megszűnt. így nálunk hétfőn a kora
délutáni órákban már 3-9 fok közötti hőmérsékleteket mértek
olyan helyeken is, ahol pedig teljesen borult volt az ég és
időnként szitált az első.

meteorológusaink most arra számítanak, hogy bár a hideg
levegő még uralma alatt tartja közép- és nyugat-európa nagy
részét, lassan-lassan nyugati irányban kihátrál Európából, még-
pedig nemcsak az észak felől, hanem a délkeleti-déli irányból
is érkező enyhe légtömegek elől.

az időjárásjelentések arra mutatnak, hogy a hideg lég-
tömegek hatása a mi időjárásunkra a hétfőre virradó éjszaka
és hétfőn érte el csúcspontját, úgyhogy a továbbiakban - ha
lassan is - megindul a javulás. az időjárás tudós kutatói ugyan
kifejezetten tartózkodnak a sándor-józsef-benedekhez fűződő
népi megfigyelésre való utalástól, de azt valószínűnek tartják,
hogy a hét végén lényegesen kellemesebb lesz az időjárás, mint
a hét elején volt.

számításaik szerint péntekig a legalacsonyabb hajnali
hőmérsékletek minusz 1 és plusz 4 fok között, a legmagasabb
nappali hőmérsékletek 7 fok között alakulnak ki. öt millimé-
tert meghaladó csapadék az ország területének 80 százalékán
várható. /mti/
--

--

-41-

17.15/ju

ll

bb 50. a budapesti közlekedési vállalat

szb ie

1969. március 17.

közl, hogy március 24-től 28-ig reggel 8 órától 14 óráig pályáépítési munkálatok miatt az 51-es jelzésű villamosok a használtcikk-piac és pestimre, vörösfény u. végállomás, az 51-a jelzésű villamosok sűrített járattal a nagyvárad tér és a gyáli ut - illatos ut torkolata között közlekednek.

a gyáli ut - illatos ut torkolat és a használtcikk-piac között autóbusszokkal tartják fenn a forgalmat. /mti/

--

bb 52. tanácsköztársasági diszünnepeg a belügyminisztériumban

t tf/gk szb zs

1969. március 17.

a híres tanácsköztársasági plakát, berény róbert „fegyverbe!”, című alkotásának hatalmas, színes másával díszítették fel hétfő délután a belügyminisztérium kulturtermét, ahol diszünnepeget tartottak a tanácsköztársaság 50. évfordulójának tiszteletére. anda jános, a bm pártbizottságának első titkára köszöntötte az ünnepeg résztvevőit, közöttük fehér lajost, az mszmp politikai bizottságának tagját, a kormány elnökhelyettesét, borbándi jánost, az mszmp központi bizottságának osztályvezetőjét, karsai ferencet, a munkásárség országos parancsnokának helyettesét, valamint azoknak a veteránoknak a csoportját, akik ötven évvel ezelőtt a belügyi népbiztosságon, illetőleg a vörös őrségnél teljesítettek szolgálatot és kiemelkedő érdemeket szereztek a munkásárség védelmében, megszilárdításában.

fehér lajos volt a diszünnepeg szónoka, beszédében méltatta a tanácsköztársaság történelmi jelentőségét, az első magyar proletárdiktaturának azt a politikai erejét, amellyel a proletariátusnak, a haladó gondolkodású embereknek határainkon túl is ösztönzést adott a szocializmusért, a békéért és a haladásért vívott harchoz.

ezután a tanácsköztársasági jubileum alkalmából kitüntetéseket nyújtott át az ünnepegen benkei andrás belügyminiszter.

a diszünnepeg második részében magas színvonalú művész műsor hangzott el. /mti/

--

-42-

17.32/14

le

19.0 Dm

bb 53. pogány józsef utcára keresztelték a vig utcát - varga jenő tér a xxii. kerületben

t pr/gk zs bh bs

1969. március 17.

a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából a főváros több utcáját az egykori harcok kiemelkedő résztvevőiről nevezte el a fővárosi tanács. hétfőn délután leplezték le pogány józsef emléktábláját a viii. kerületi vig utca 2. számú házának falán - az utca ezentúl pogány józsef nevet viseli. a magyar munkásmozgalom kiemelkedő harcosa középiskolai tanárként kezdte pályafutását, majd író, újságíró lett. 1918 novemberében a katonatanácsot vezette, a tanácsköztársaság idején hadügyi, külügyi, majd közoktatásügyi népbiztos lett, később a ii. hadtest parancsnokává nevezték ki. a tanácshatalom leverése után bécsbe, majd a szovjetunióba emigrált. pogány józsef érdemeit dr. polonkai albertné, a viii. kerületi tanács vb. elnökhelyettese méltatta, majd az emléktáblánál elhelyezték koszorúikat a kerület párt, állami és tömegszervezeteinek képviselői.

emléktábla-avató ünnepeget tartottak a xxii. kerületi volt dózsa györgy téren is, amelyet varga jenőről neveztek el. a teret szegélyező postaház falán helyezték el a munkásmozgalom kiemelkedő harcosának emléktábláját - érdemeit kőműves istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese méltatta. varga jenő 1906-ban tagja lett az mszdp-nek, majd egyik alapító tagja a kommunisták magyarországi pártjának. a népszava munkatársa, majd szerkesztőjeként dolgozott, a polgári forradalom után egyetemi tanár lett. a későbbi világhírű közgazdász a tanácsköztársaság alatt pénzügyi népbiztos, majd a népgazdasági tanács elnöke volt. a munkásárség bukása után bécsbe, majd a szovjetunióba emigrált. az emléket megörökítő márványtáblára a xxii. kerületi párt-, állami és tömegszervezeteinek küldöttöi helyeztek koszorút. /mti/

--

bb 54. a magyar kulturális napok

gg zs bh bs

1969. március 17.

keretében kedden kiállítás nyílik krakkóban würtz ádám grafikusművész 47 alkotásából. a kiállítás anyagát április második felében szccecinben is bemutatják. /mti/

--

- 43 -

17.43 bh

le

bb 55. alapkőletétel ujjalotán, budapest új városrészének helyén

t sb/j-ju 1e bs

1969. március 17.

pestujhelyen, a gazdálkodó ut és a páskom-liget környékén megkezdődött a legfiatalabb budapesti városrész, ujjalota építése, s hétfőn került sor az új lakónegyed alapkővének ünnepélyes letételére. az ünnepségen részt vettek a rákospalotai lakosok és üzemi dolgozók küldöttségei, valamint az új városrész tervezői, építői. ott volt polák károly 1919-es veterán, a magyar tanácsköztársaság rákospalotai direktóriumának elnöke, sándor józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, rákospalota országgyűlési képviselője és lantos zoltán, az mszmp xv. kerületi bizottságának első titkára.

dr. valachi gyula, a xv. kerületi tanács vb elnöke köszöntötte az ünnepség résztvevőit, majd sarlós istván, a fővárosi tanács vb elnöke mondott beszédet. emlékeztetett a magyar tanácsköztársaság dicső küzdelmeire, s hangsúlyozta, hogy az 1919-es törekvések folytatását, megvalósulását jelenti ennek az új városrésznek a felépítése is. a főváros nagy lakásfejlesztési programja alapján 1975 végéig csaknem 14 000 új otthon épül fel a z ujjalotai városnegyedben, s egyszerre 5000 gyermek oktatását, nevelését segítik majd az új lakónegyed iskolái, óvodái és bölcsődéi. építenek modern üzletsort, szolgáltatóegységeket, mozi, művelődési házat és egészségügyi létesítményeket. az új városrész felépülésével együtt tovább szépül és fejlődik rákospalota többi lakónegyede is.

sarlós istván végezetül urnát helyezett az alapkő üregébe. az urnába zárt dokumentumok - fényképek, térképek, tervek és programok - tudósítják majd az utókort rákospalota jelenéről és a tervekben megálmodott jövőjéről, az új városrész alkotóinak nemes szándékairól. ezután autódaru helyezte el az építés megkezdésének jelképét, az ujjalotai városrész alapkővét. /mti/

-. -

-44-

17.50 bh

de
1950 Dun

bb 58. a nagyjavítási határidő lerövidítése csaknem négy- és fél millió forint értékű többlettermelést tesz lehetővé

vid/fm-ju la

1969. március 17.

hétfőn tizenkét és félnapos nagyjavításra leállt az ózdi kohászati üzemek finomhengerművének finom- és abroncssorozata. a javításban résztvevő karbantartók a terveket átvizsgálva úgy határoztak, hogy a tanácsköztársaság jubileuma tiszteletére az abroncssorozaton két, a finomsorozaton pedig egy nappal korábban végeznek a javítással. az így nyert idő alatt a két munkahelyen összesen mintegy négy és félmillió forint értékű többlet-hengereltáru előállítására nyílik lehetőség. /mti/

-. -

bb 59. a szénbányák anyag- és készletgazdálkodásáról tanácsoztak dorogon

vid/fm-ju la

1969. március 17.

milyen változásokat hozott az új gazdaságirányítási rendszer a dorogi bányászati üzemek anyag- és készletgazdálkodásában? - erről a kérdéssel rendeztek hétfőn ankétot dorogon, a technika házában. többen hangsúlyozták, most már érdekesebbek a vállalatok abban, hogy növeljék készleteik forgási sebességét, és értékesítsék a felesleget. ez az új érdekeltség azonban még nem elég hatékony, mert az anyagbeszerzés gyakran rendkívül bonyolult. az eladó és a vásárló üzemek között sokszor olyan bürokratikus kapcsolat alakul ki, amely inkább a felesleges készletek halmozására készíti a vállalatokat. kedvező változásokat várnak viszont dorogon és az ország más bányavidékein is az egyesült magyar szénbányáknál nemrég alakult bányászati ellátó és szolgáltató vállalatától. ez az új intézmény törzstőke fejében segítséget nyújt tagvállalatainak felesleges készleteik értékesítésében. új gazdasági szabályozókkal és kereskedelmi módszerekkel enyhít anyagbeszerzési gondjaikon is. csupán a dorogiak a múlt évben így 3.2 millió forint értékű készlettel, szabadultak meg, szorgalmazták dorogon a vas- és szinesfém-hulladékok összegyűjtését is, és ezekből tavaly csaknem 5.5 millió forint bevételre tettek szert.

az ankéton megvitatták, milyen módon lehet csökkenteni a széntermelés önköltségét terhelő felesleges anyagkészleteket, ezt a munkát az üzemeknél kell kezdeni, ahol sok esetben egyes anyagokból megalapozatlanul igényelnek. tavaly például 23.000 köbméter bányafát rendeltek, és csak 13.000 -et használtak fel. az eddiginél jobban akarnak élni a gyártó- és kereskedelmi vállalatok által felajánlott kedvezményes beszerzési lehetőségekkel is. /mti/

18.03/ju

-. -
-45-

de
1950 Dun

bb 56. a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójára emlékeztek az egészségügy dolgozói

t pr/gk zs bh la

1969. március 17.

a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából hétfőn ünnepséget rendezett az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének elnöksége és az egészségügyi minisztérium. a szakszervezet székházában tartott ünnepségen dr. farádi lászló, az egészségügyi miniszter első helyettese köszöntötte a meghívott veteránokat, idős orvosokat, gyógyszerészeket, egészségügyi dolgozókat, akik cselekvő részesei voltak a magyar tanácsköztársaság eseményeinek. ezután sárffi rózsai, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének titkára méltatta a felejthetetlen 133 nap jelentőségét, s a tanácsköztársaság mának is tanulságos egészségügyi politikáját. a leendő orvosok nevében sárkány anna, a budapesti orvostudományi egyetem kisz-szervezetének képviselője mondott emlékező szavakat.

az ünnepség résztvevői végül megkoszorúzták hamburger jeno, doktor sándor, madzar józsef és téri tiber weil-teremben levő portréit./mti/

..

bb 57. kiosztották a „pro tata”, díjakat - emléktáblát-lepelleztek le tatán a komárom megyei direktorium egykori épületének falán

vid/fm bh la

1969. március 17.

hétfőn tatán együttes ülésen emlékezett meg a járási és a városi tanács a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójáról. az ünnepségen kroszner lászló, a megyei tanács vb. elnöke 15 idős harcosnak adta át a népköztársaság elnöki tanácsa nevében a tanácsköztársasági emlékérmét.

az évforduló alkalmából osztották ki első ízben a városi tanács által alapított „pro tata”, emlékplakettet - amelyet kerti károly munkácsy-díjas tatabi képzőművész tervezett - és a vele járó 3.000 forint jutalmat. a megtisztelő címet a jövőben évről évre azoknak ítélik oda, akik a legtöbbet teszik a város fejlődéséért. most négy plakettet osztottak ki. az egyik kitüntetett skrabák józsef, az egykori tatatóvárosi direktorium tagja, aki a tanácsköztársaság idején elvéthetetlen érdemeket szerzett. elnyerte a plakettet az almásfüzitői timföldgyártó kollektívájá, amelynek nagy része volt abban, hogy a tatabi szabadtéri színpad helyreállításával feleleveníthetik a hagyományos ünnepi játékokat. heizer Mihály nyugdíjas a felszabadulás óta tatáért végzett fáradhatatlan munkájával, harcsa lajos asztalos-kisiparos, aki 15 éve tagja a városi tanácsnak, ugyancsak a város érdekében kifejtett munkájával érdemelte ki a kitüntetést./mti/

..

- 46 -

17.55 bh

ll
1969

bb 60. csehszlovákiai új mezőgazdasági gépek vándorkiállítására székesfehérvárott

vid szb fm

1969. március 17.

hétfőn székesfehérvárott, a fejér megyei agroker vállalat telepén csehszlovákiai mezőgazdasági gépbemutató nyílt, amelynek anyagát vándorkiállításra a következő két hét alatt az ország négy más városában is bemutatják. öt csehszlovák mezőgazdasági gépgyártó vállalat legújabb traktorait, mezőgazdasági nagy- és kisgépeit, valamint munka-gépeit mutatták be a dunántul különböző részeiből érkezett mezőgazdasági vezető szakembereknek.

jozef buzek, a budapesti csehszlovák nagykövetség kereskedelmi tanácsosa elmondotta: sokéves hagyományt folytat a motokov csehszlovák külkereskedelmi vállalat, amikor bemutatja azokat az új mezőgazdasági gépeket, amelyekre a továbbfejlesztés érdekében a magyar mezőgazdaságnak szüksége lehet. ez a tevékenység része a két nép közötti kölcsönös segítségnyújtásnak. hiszen a magyar mezőgazdaság is számos terméket szállít csehszlovákiának.

az agroker-telepen bemutatott gépek közül a legnagyobb érdeklődéssel figyelték a szakemberek a zetor-család új nyolcvan lóerős tagját, amely előre nyolc, hátra négy fokozatu sebességgel halad. ehhez a géphez kapcsolva mutatták be a hatsoros, állítható sorszélességű és töltávolságu burgonya-vetőgépet. egy másik, - burgonya-felszedő-géppel két sor burgonya szedhető. a felszedett burgonyát transzportőr kapcsolásával a gép menetközben szállítóeszközeire is rakja. hasznos új gép az önrakodó utánfutó kocsí, amely a takarmánybetakarítást teljesen gépesíti. ez a gép emberi munkaerő nélkül, másfél méter szélességben három-hat perc alatt husz köbméter takarmányt szed fel a szállítóeszközeibe, amelyet később a szükséges helyen önműködően kiürít. egy másik gép, a körforgóléces rotációs gép a terep egyenletlenségétől függetlenül óránként két és fél - három holdról kaszálja le a zöld-takarmányt. egy új csehszlovák kukoricavetőgéppel a magot a beállításától függően hatféle sortávolságra lehet vetni. igen hasznos talajmegtisztító gép az a rotációs kultivátor, amely a répa-félék és más magnóvények sorközi megtisztítására alkalmas. ez a hatsoros forgókultivátor óránként 1.6 holdat művel meg.

ezekon kívül takarmányforgatót, gépi permetezőt, univerzális kerti kisgépeket is bemutatottak a kiállításon.

/folyt.köv./

-47-

18.10/szb

ll
1969 Du

bb 60. /csehszlovákiai... 1. folyt./-szb

a vándorkiállítás első állomáshelyén, székesfehérvárott még két napig marad, majd pest megyében, tiszántulon és a hajdúságban mutatják be az új csehszlovák mezőgazdasági gépeket.
/mti/

--

bb 61. hatékonyabbá kell tenni a termelőszövetkezetek belső ellenőrzését - küldöttgyűlés a komárom megyei tsz-szövetségénél

vid fm szb la

1969. március 17.

a termelőszövetkezetek belső ellenőrzésének szakszerűsége, hatékonysága nem áll arányban azzal a nagy változással, amely a közös gazdaságokban az új gazdasági mechanizmus bevezetésével politikai, gazdasági és szervezési téren, valamint a vezetés színvonalának emelkedésében kialakult. ez volt az általános vélemény a komárom megyei termelőszövetkezetek területi szövetségének küldöttgyűlésén, amelyet hétfőn tartottak meg a bajai tsz klubjában. e fontos kérdés napirendre tűzését indokolja az is, hogy a megyében - hasonlóan az országos helyzethez - a termelőszövetkezetek szervezeti és jogi önállósága, üzemi tevékenysége is nagymértékben megnőtt és ezzel egyidejűleg differenciálódott a mezőgazdasági szakigazgatás hatásköre. így az ellenőrző bizottságok munkája iránti igények mind nagyobbak, hiszen hatáskörük - a közös vagyon kezelésétől kezdve, a tagokkal való elszámolásig - a tsz egész gazdálkodására kiterjed.

a tanácskozáson egyöntetűen az a vélemény alakult ki, hogy a belső ellenőrzést nem helyettesíthetik semmiféle külső segítséggel, ezért elsősorban maguknak az ellenőrző bizottságoknak a munkáját kell hatékonyabbá tenni. határozatot hoztak többek között arra, hogy a tsz-szövetség megszervezi az ellenőrző bizottsági elnökök és tagok rendszeres szakmai képzését, és segítséget nyújt a módszerek kidolgozásához. a küldöttgyűlés felhívta a termelőszövetkezeteket, hogy közgyűlésen vizsgálják felül az ellenőrző bizottságok munkáját, s ahol szükséges, növeljék tagjaik számát. /mti/

--

-48-

18.18/szb

ll
1969.03.17

bb 62. végetért a vegyipari szabadegyetem kazincbarcikán

vid/fm-ju la

1969. március 17.

a tit borsod megyei szervezete első alkalommal rendezte meg kazincbarcikán a vegyipari szabadegyetemet. havonta egy alkalommal összesen hét előadás hangzott el többek között a nemzetközi vegyipari együttműködés új formáiról, a szabadba telepített vegyipari berendezések korrozio-védelméről. a hétfői - utolsó - előadás hazánk energetikai helyzetét ismertette, különös tekintettel a kgst-beli együttműködésre.

a vegyipari szabadegyetem előadásait a borsodi vegyikombinát, a tiszai vegyikombinát, valamint az északmagyarországi vegyiművek csaknem ötven vezető műszaki és gazdasági szakembere hallgatta meg. /mti/

--

bb 66. 3.500 élő pulyka olaszországba

vid-ju fm la

1969. március 17.

a fehérmegyei agárdi állami gazdaság jánosmajori üzemében most első ízben neveltek pulykákat, mégpedig úgynevezett „mécsek”, pulykákat, amelyeknek igen izletes a húsa. tizenkét hét alatt a jánosmajori brojler üzemben négy-négy kilósra hizlalták fel a szárnyasokat. egy olasz szállító cég speciális kocsjában hétfőn 3500 élő pulykát indítottak utnak olaszországba. /mti/

--

bb 63. magyar építésügyi küldöttség utazott varsóba

ksb/j-ju ie la

1969. március 17.

szilágyi lajos építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes vezetésével hétfőn építésügyi küldöttség utazott varsóba. a magyar delegáció tárgyalásokat folytat a lengyel építésügyi, valamint a kommunális gazdálkodási minisztérium vezetőivel. egyeztetik, majd aláírják az 1969. évi magyar-lengyel építésügyi műszaki-tudományos együttműködési tervet. /mti/

--

18.25/ju

-49-

ll
1969.03.17

bb 64. moszkvai küldöttség érkezett budapestre

tné-ju zs la

1969. március 17.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának meghívására a tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából rendezendő fővárosi ünnepekre hétfőn budapestre érkezett a moszkvai városi tanács küldöttsége, v.p. iszajev első elnökhelyettes vezetésével. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren kelemen lajos és hantos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettesei fogadták. /mti/

--

bb 65. a tanácsköztársaság grafikája és tipográfiája

j-ju zs la

1969. március 17.

címmel a muosz interpress grafik klubjának rendezésében kedden délután félhatkor kiállítás nyílik a magyar nemzeti galéria dísztermében. a kiállítás április 10-ig tekinthető meg. ömti/

--

bb 69. a japán állami balettegyüttes székesfehérvárott

vid/fm-ju la

1969. március 17.

a 35 tagú japán állami balettegyüttes hétfőn a székesfehérvári vörösmarty színházban nagy sikerrel mutatta be műsorát. /mti/

--

18.30/szb

-50-

ll
1969. Du

bb 67. veterán munkások köszöntése a vasas-székházban

t ol/gk zs bh la

1969. március 17.

mintegy négyszáz olyan tényleges, vagy tartalékállományban levő munkásört tartanak számon az országban /közülük 150 budapesten él/, aki 1919-ben vörös-őr, illetve vörös katonává vált. a veterán munkásoknak a tanácsköztársaság kiállításának 50. évfordulója alkalmából emlékplakettet és emléklapot adományozott a munkásország országos parancsnoka. a budapesti munkásör-veteránok köszöntésére hétfőn a vasas-székház nagytermében került sor. az ünnepség elnökségében helyet foglalt németh károly, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára, papp árpád, a központi bizottság tagja, a munkásország országos parancsnoka, nemeslaki tivadar, kb, tagja, a vas-, fém- és villamosenergia ipari dolgozók szakszervezetének főtitkára, ruzsbatzky lászló a munkásország budapesti parancsnoka és hikádé aladár, a kmp alapító tagja, továbbá az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok képviselőjében borisz petrovics ivanov altábornagy.

ruzsbatzky lászló megnyitója után papp árpád ünnepi beszédben méltatta a tanácsköztársaság kikiállításának jelentőségét, és az első magyar proletárdiktatura harcaiban részt vett veteránok érdemeit. ezután átnyújtotta az emlékplaketteket és az emléklapokat. kedves színlátja volt az ünnepségnek az utörök bevonulása, a pajtások piros szegfűt nyújtottak át valamennyi ünnepeltnek. a veteránok nevében lehota istván mondott köszönetet a megemlékezésért. az ünnepség első része az internacionálé hangjaival ért véget. a második részben művészi műsor következett keres emil, ruitkai ottó és a munkásország férfikarának közreműködésével.

az ünnepség után a munkásország országos parancsnoka fogadást adott a veteránok, az elnökség tagjai és a meghívottak tiszteletére. a fogadáson németh károly és b.p. ivanov pohárköszöntőt mondott. /mti/

--

18.35 bh

- 51 -

ll
1969. Du

bb 70. velinszky lászló-émlékest székesfehérvárott

vid/fm-ju la

1969. március 17.

székesfehérvárott a hazafias népfront városi bizottsága és a velinszky lászló könyvtár hétfőn „rekviem a tanítóért”, címmel ünnepi műsoros estet rendezett velinszky lászlónak, a város 19-es mártír pedagógusának, a tanácsköztársaság fejér megyei direktóriuma tagjának emlékére.

az ünnepségen velinszky lászló írásaiból és beszédeiből összeállított zenés, irodalmi műsort mutattak be a székesfehérvári vörösmarty irodalmi színpad tagjai. /mti/

--

bb 71. bem-émlékünnepség

t tf/tm-ju zs la

1969. március 17.

születésének 175. évfordulója kapcsán bem józsefre emlékeztek hétfőn a budapesti lengyel kulturában rendezett ünnepségen. a legendás lengyel hadvezér, szabadsághős, magyar honvédtábornok életéről dr. kovács endre, kossuth-díjas történész tartott előadást. az ünnepség versekből és zeneszámokból összeállított műsorral fejeződött be. /mti/

--

bb 72. lengyel könyvkiállítás

t tf/tm-ju zs la

1969. március 17.

hétfőn délután a lengyel kultura nagymező utcai helyiségében kiállítás nyílt olyan politikai könyvekből, amelyeket a fennállásának 50. évfordulóját ünneplő „ksiszka i wiedza”, a lengyel pártkiadó jelentetett meg. a jubileumi bemutatót a magyar testvér-vállalat, a kossuth-könyvkiadó igazgatója, dr. berei andor nyitotta meg. az eseményre budapestre érkezett marija zwolak, a lengyel kiadó politikai szerkesztője. a bemutató anyagában körülbelül 500 írásmű sorakozik: politikai, filozófiai, történelmi munkák, közgazdasági könyvek és szépirodalmi művek. március 31-ig tekinthetik meg az érdeklődők a kiállítást, amelynek rendezésében a kossuth könyvkiadó szakemberei is közreműködtek. /mti/

--

18.40/ju

-52-

el
1946 Dur

bb 68. sajtótájékoztató a vármuzeumban megnyíló jubileumi kiállításról

t ol/j zs bh la

1969. március 17.

kedden délután a budai várpalotában cseterki lajos, az mszmp központi bizottságának tagja, az elnöki tanács titkára nyitja meg a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójára rendezett reprezentatív kiállítást. a kiállítást hétfőn esti béla, a magyar munkásmozgalmi muzeum főigazgatója sajtótájékoztatón mutatta be az újságíróknak.

elmondotta többek között, hogy a kiállítás több mint egy esztendei előkészítő munka eredménye. a bemutató hozzávetőlegesen időrendben is nyomon követi az eseményeket, de főként témacsoportokat tárgyal, mint például a tanácsköztársaság kikiáltásának előzményei, a 133 nap gazdasági, szociális, kulturális politikája, a belső és külső ellenforradalom elleni harc, a forradalmi honvédelem.

a kiállításon az első magyar proletárdiktatura féltve őrzött dokumentumritkaságait, nagyszámu eredeti fényképfelvételt, jelvényeket, zászlókat, újságpéldányokat, korabeli plakátokat, képzőművészeti alkotásokat, nagy történelmi értéket képviselő tárgyi emlékeket, fegyvereket tárnak a látogatók elé. nagy érdeklődésre tarthatnak számot a szovjetunióból kapott, a magyar tanácsköztársasággal foglalkozó lenin-kézirat xerox másolatai.

a bemutatót a tanácsköztársaság irodalmáról szóló könyvkiállítás és a tanácsköztársasági bélyek kiállítása gazdagítja. /mti/

--

18.37 bh

- 53 -

bb 73. időjárásjelentés

j bh la

1969. március 17.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn este:

nyugaton még esők

várható időjárás kedd estig: keleten változóan felhős idő, legfeljebb néhány helyen kisebb esővel. nyugaton erősen felhős égbolt további esőkkel. mérsékelt, időnként élénk kelet-délkeleti szél. a délutalon helyenként köd. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legmagasabb napi hőmérséklet kedden: 5-10 fok között. /mti/

--

bb 74. viadukt és walhalla a faszén mikroszkópikus rajzában - kiállítás az eötvös klubban

t tz/tm bh la

1969. március 17.

hétfőn délután az eötvös klubban fotokiállítás nyílt esztergomi katalin, lugossy istván, valamint stieber józsef és molnár ilona felvételeiből.

valamennyi felvétel témáját a természet valóságából meríti, de a természeti objektumokat alkotójának sajátos látásmódja szerint ábrázolja. stieber józsef és molnár ilona mikrofotóin például mikroszkópos faszénmaradványok szerkezetében hol lakmározó kígyót, hol viaduktot, hol a wagneri walhallát lehet felfedezni. a kiállítást dr. kriván páál lözbaba-gyűjteménynek válogatott darabjai egészítik ki.

a különleges kiállítás április 7-ig tekinthető meg naponta 10-19 óra között. /mti/

--

- 54 -

le

bb 75. megjelent a ,, mi 68,, elnevezésű pécsi író- költőcsoport első közös kötete: az ,, őszi szivárvány,,

vid-ju fm la

1969. március 17.

,, mi 68,, néven irodalmi csoportot alakítottak a pécssett elő fiatal írók és költők, akik a kommunista ifjúsági szövetség védnöksége alatt és támogatásával működnek. a csoport most lépett első ízben a nyilvánosság elé, mégpedig kétféleképpen is: szóban és írásban. a magyar tanácsköztársaság jubileuma alkalmából hétfőn - ,, kiállítás,, címmel - irodalmi estet rendeztek a pécsi nemzeti színház kamaraszínházában. a műsorban fiatal pécsi színművészek adták elő az ifjú írók és költők műveit.

ugyancsak most látott napvilágot a ,, mi 68,, első közös kötete ,, őszi szivárvány,, címmel, amelyet békés sándor szerkesztett, s a kisz baranya megyei bizottsága és a mecseki szénbányák kisz-bizottsága adott ki. a kötet, amint a címében is jelzi, a fél évszázaddal ezelőtti forradalmi ősz jegyében született, míg a ,, szivárvány,, szó az író-költőcsoport sokszínűségére utal. a kmp és a kimsz megalakulásának, s a tanácsköztársaság kikiáltásának jubileumára megjelent ünnepi évkönyv tizennégy fiatal író és költő műveit, valamint tíz ifjú grafikus-, szobrász- és fotóművész alkotásait, illetve azok fényképeit tartalmazza. /mti/

--

bb 76. elítélték a szekszárdi turistaház garázdáit

vid/fm-ju la

1969. március 17.

két fiatal lányhoz akart betörni január egyik éjjelén egy ittas férfitársaság a szekszárdi turistaszállóban. a lényok butorokkal sáncolták el az ajtót, mivel segélykiáltásuk hiába való volt, egyikük rémületében kiugrott a 4 méter magas emeleti ablakból, hogy a másik épületben lakó gondnok védelmét kérje, s eközben lábfejét törte. végül sikerült segítséget hívnia. / folyt. köv./

-55-

le

bb 76. / elítélték a ... 1. folyt./-ju

a garázdák ügyét hétfőn tárgyalta a szekszárdi járásbíró. a tettesekről kiderült, hogy valamennyien a tolna megyei talajterőgazdálkodási vállalat dolgozói, zömükben idősebb, tisztas külsejű családapák. egyikük azzal a trükkel akart a lányokhoz bejutni, hogy az erkölcsrendészet nevében kért bebecsátást.

a járásbíró az öt tettes közül jóó sándor telepvezetőt és gergely lajos gépkezelőt 5-5. havi szabadságvesztésre és 2000-2000 forint pénzbüntetésre, miklai gyula művezetőt 4 havi szabadságvesztésre és 1500 forint pénzbüntetésre, kovács sándor ellenőrt 3 havi szabadságvesztésre és 1000 forint pénzbüntetésre ítélte, - börtön büntetésüket azonban 3 évi próbaidőre felfüggesztette. szücs ferenc gépkezelőt a bíróság figyelmeztetésben részesítette.

az ügyész súlyosbításért fellebezett. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb la

1969. március 17.

a bb 67. számú hír: /veterán munkások köszöntése a vassas székházban utolsó mondata helyesen a következő:

... a fogadáson németh károly, papp árpád és b.p. ivanov pohárköszöntőt mondott. /mti/

-56-

bb 77.

embargó: 24 óráig!

a varsói szerződés tagállamainak felhívása európa országaihoz

szb la

1969. március 17.

a varsói szerződés tagállamai: a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köztársaság és a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége - a politikai tanácskozó testület ülésének részvevői - kifejezik óhajukat, hogy népeik békében és jószomszédi viszonyban kívánják élni a többi európai néppel, továbbá azon szilárd elhatározásukat, hogy közreműködnek kontinensünk biztonságának és az együttműködés légkörének kialakításában, felhívással fordulnak valamennyi európai államhoz, - egyesítsék erőfeszítéseiket az európai béke és biztonság meg-
szilárdítására.

európa népeinek jelene és jövője elválaszthatatlan kontinensünk békéjének megőrzésétől és megszilárdításától. az igazi biztonság és a szilárd béke akkor szavatolható, ha az európai államok szándékaikkal, tetteikkel és minden erejükkel a feszültség enyhítését szolgálják, a realitások figyelembe vételével célul tűzik ki a megérett nemzetközi problémák megoldását, a sokoldalú együttműködés kialakítását össz-európai alapon.

a jószomszédi viszonyhoz, a bizalom megteremtéséhez és az egymás megértéséhez vezető ut valamennyi európai ország népeinek és kormányainak akaratától és erőfeszítéseitől függ. napjaink európiája, ahogy a második világháború után kialakult, több mint 30, nagy és kicsi, különböző társadalmi rendszerű, földrajzi elhelyezkedésű és érdekű országot jelent. a történelem akaratából azonban egymás mellett kell élniük, s ezen a tényen senki sem változtathat.

/folyt.köv./

- 57 -

bb 77. /a varsói... 1. folyt./-szb

egyre több kormány, parlament, párt, politikai és társadalmi személyiség érzi át felelősségét a mai és az eljövendő nemzedék iránt azért, hogy ne kerülhessen sor újabb háborus konfliktusra Európában. változatlanul hatnak azonban Európában olyan erők is, amelyek az európai fejlődéshez nem a vitás kérdések rendezésével és békés megállapodásokkal akarnak hozzájárulni, hanem ehelyett évtizedekre kidolgozott új katonai programok alapján újabb hadosztályokat és rakétákat vonultatnak fel. egy gyékényen árulnak velük azok is, akik nem vonták le a kelendő tanulságot a második világháborúból, a német militarizmus és náciizmus szétzuzásából. fondorlataik fokozzák a feszültséget, bonyodalmakat idéznek elő a nemzetközi kapcsolatokban.

az ülésen részvevő államok kötelességüknek tartják, hogy a jövőben is minden tőlük telhetőt megtegyenek annak érdekében, hogy Európát megóvják az új háborus konfliktusok veszélyétől és a békés egymás mellett élés elvei alapján tág teret nyissanak az összes európai országok közötti együttműködés fejlesztése előtt, függetlenül azok társadalmi rendszerétől.

Dármennyire bonyolultak is a még rendezetlen problémák, megoldásuk csak békés eszközökkel, tárgyalások útján, nem pedig erőszakkal, illetve erőszakkal való fenyegetés alkalmazásával történhet.

az európai helyzet elmezéséből kiindulva, a varsói szerződés tagállamai úgy vélik, megvan a reális lehetősége annak, hogy - Európa valamennyi államának és népének érdekeit szem előtt tartva - közös erőfeszítésekkel teremtsék meg az európai biztonságot.

/folyt.köv./

le

bb 77. /a varsói... 2. folyt./-szb

a varsói szerződés tagállamai közel három évvel ezelőtt Bukarestben javaslatot tettek egy össz-európai értekezlet összehívására az európai biztonság és békés együttműködés kérdéseinek megvitatására. az azóta létrejött személyes találkozók arról tanuskodnak, hogy egyetlen európai kormány sem emel szót az össz-európai értekezlet gondolata ellen, s hogy megtartására megvannak a reális lehetőségek.

a második világháború után az európai államok még egyszer sem jöttek össze valamennyien, jóllehet egész sor kérdést kellene tárgyaló asztalnál megvizsgálniok. ha a béke megszilárdításának érdekeiből indulunk ki, semmilyen nyomós ok nem lehet az össz-európai értekezlet összehívásának halogatására.

egy ilyen értekezlet megfelelne valamennyi európai állam érdekeinek. lehetőséget nyújtana ahhoz, hogy közösen találják meg azokat az utakat és módokat, amelyek elvezethetnének európai katonai csoportosulások szerinti megosztottságának felszámolásához és az európai államok és népek békés együttműködéséhez.

a világon azonban vannak olyan erők, amelyek igyekeznek fenntartani kontinensünk megosztottságát oly módon, hogy a feszültség fokozásának politikáját folytatják, elutasítják az államok és a népek békés együttműködésének kialakítását, ellenzik egy ilyen értekezlet összehívását és az európai biztonság megerősítését célzó egyéb intézkedéseket.

a jelenlegi tanácskozáson részvevő államok meggyőződése, hogy az össz-európai együttműködés fejlesztése az egyetlen reális alternatíva volt és marad, ellentétben a veszélyes katonai szembenállással, a fegyverkezési versennyel, viszálykodásokkal, amelyeket továbbra is igyekeznek rákényszeríteni Európára.

/folyt.köv./

le

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju

1969. március 18.

a mai bb 41. sz. hírünk / emléktábla-avatások / 2. bekezdésének utolsóelötti mondatában az évszám helyesen:

... ahol 1944-ben meghalt.

/mti/

--

bb 79. befejeződött a varsói szerződés tagállamai politikai tanácskozó testületének ülése

t bc/tm-ju la

1969. március 17.

hétfőn befejeződött budapesten a varsói szerződés tagállamai politikai tanácskozó testületének ülése.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a forradalmi-munkás-paraszt kormány hétfőn este a parlamentben diszvacsorát adott az ülésen részt vett külföldi küldöttségek tiszteletére.

a szívélyes, baráti hangulatban lezajlott diszvacsorán kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára pohárköszöntőt mondott. /mti/

-60-

ek 22:00

bb 77. /a varsói .. 3. folyt./-szb

a második világháború eredményeinek megsemmisítésére és európa térképének átalakítására törekvő agresszív erők.

a varsói szerződés tagállamai megerősítik a világ katonai tömbökre való felosztása ellen, a fegyverkezési hajsza ellen, a békét és a népek biztonságát veszélyeztető fenyegetések ellen irányuló javaslataikat, valamint azokat az egyéb intézkedéseket, amelyeket az európai béke és biztonság megerősítéséről szóló 1967. évi bukaresti nyilatkozat tartalmaz.

az európai népek számára létkérdés az újabb katonai konfliktusok megakadályozása, az államok közötti gazdasági, politikai és kulturális kapcsolatok erősítése az országok egyenjogúságának, függetlenségének és szuverenitásának tiszteletben tartása alapján. a szilárd európai biztonsági rendszer megteremtésének objektív lehetőségét és szükségességét, hogy az energetika, a közlekedésügy, a vízi és légitérnasznosítása, valamint az egészségügy területén az egész földrész lakosságának jólétével elválaszthatatlanul összefüggő nagy terveket valósítsunk meg. éppen ez az, ami közös és ez kell hogy legyen az európai együttműködés alapja.

európa biztonságának alapvető előfeltétele az európa-ban fennálló határok - köztük az odera-neisse határ, valamint az ndk és az nszk közötti határok sérthetatlensége, az ndk és az nszk létének elismerése, hogy az nszk lemondjon az egész német nép képviselőjének igényéről, és az atomfegyver bármilyen formában történő birtoklásáról. nyugatberlinnek különleges státusza van, és nem tartozik nyugat-németországhoz.

/folyt.köv./

-61-

ek

ub 77./ a varsói.... 4. folyt./-s

gyakorlati lépést jelentene az európai biztonság erősítése irányában az összes érdekelt európai államok képviselőinek mielőbbi találkozója, ahol kölcsönös megegyezéssel megállapítanák az értekezlet összehívásának rendjét és meghatároznák a napirendjén szereplő kérdéseket. ugyanakkor készek vagyunk megvizsgálni minden más javaslatot az értekezlet előkészítésének és összehívásának módját illetően.

a politikai tanácskozó testület ülésén részvevő államok azzal a felhívással fordulnak európa országaihoz: működjenek együtt az összeurópai értekezlet összehívásában és azoknak a feltételeknek a megteremtésében, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az értekezlet eredményes legyen és beváltsa a népek hozzáfűzött reményeit.

e fontos kezdeményezés megvalósítása érdekében - amely a kontinens életében történelmi esemény lenne - az ülésen részvevő államok azzal az ünnepélyes felhívással fordulnak az összes európai államokhoz, hogy erősítsék a bizalom légkörét, s ezért tartózkodjanak minden olyan cselekedettől, amely megmérgezheti az államok kapcsolatainak légkörét. felhívják európa államait, hogy a békére vonatkozó általános nyilatkozatokról térjenek át a feszültség enyhítését és a leszerelést, a népek közötti együttműködést és a békét szolgáló konkrét cselekedetekre és intézkedésekre. azzal a felhívással fordulnak minden európai kormányhoz: egyesítsék erőfeszítéseiket, hogy európa az egyenjogú nemzetek gyümölcsöző együttműködésének kontinensévé, az egész világ stabilitásának, békéjének és kölcsönös megértésének lényezőjévé váljék.

budapest, 1969. március 17.

/folyt.köv./

- 62 -

23.02

u 77./ a varsói.... 5. folyt./-s

a bolgár népköztársaság nevében

todor zivkov

a bolgár kommunista párt központi bizottságának első titkára, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnöke

a csehszlovák szocialista köztársaság nevében

alexander dubcek

a csehszlovák kommunista párt központi bizottságának első titkára,

ludvik svoboda

a csehszlovák szocialista köztársaság elnöke,

oldrich cernik

a csehszlovák szocialista köztársaság szövetségi kormányának elnöke,

a lengyel népköztársaság nevében

wladyslaw gomulka

a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára,

józef cyrankiewicz

a lengyel népköztársaság minisztertanácsának elnöke,

a magyar népköztársaság nevében

kádár jános

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára

fock jenő,

a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke

/ folyt.köv./

- 63 -

23.04/-s

23.06 Al

db 77./ a varsói... 6. folyt./-s

a német demokratikus köztársaság nevében

walter ulbricht
a német szocialista egységpárt központi bizottságának
első titkára, a német demokratikus köztársaság állam-
tanácsának elnöke

willi stoph
a német demokratikus köztársaság minisztertanácsának
elnöke

a román szocialista köztársaság nevében

nicolae ceausescu
a román kommunista párt központi bizottságának főtitkára,
a román szocialista köztársaság államtanácsának elnöke

ion gheorghe maurer
a román szocialista köztársaság minisztertanácsának elnöke

a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége nevében

l.i. brezsnyev
a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának
főtitkára

a.n. koszigin
a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége miniszter-
tanácsának elnöke.

/mti/

2310
ll

- 64 -

db 78.

embargó 24 óráig!

közlemény a varsói szerződés tagállamai politikai tanácskozó
testületének üléséről

szó la

1969. március 17.

1969. március 17-én budapesten megtartották a barátság-
ról, együttműködésről és kölcsönös segítségnyújtásról szóló
varsói szerződés tagállamai politikai tanácskozó testületének
ülését.

az ülésen résztvettek:

a bolgár népköztársaság részéről - todor zsvikov, a
bolgár kommunista párt központi bizottsága első titkára, a
bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnöke, a küldött-
ség vezetője; zsviko zsvikov, a bolgár népköztársaság minisz-
tertanácsának első elnökhelyettese; ivan basev, a bolgár nép-
köztársaság külügyminisztere; atanasz szemerdzsiev, a nemzet-
védelmi miniszter első helyettese; vazsil bogdanov, a bolgár
népköztársaság magyarországi nagykövete;

a csehszlovák szocialista köztársaság részéről - alexan-
der dubcek, a csehszlovák kommunista párt központi bizottságá-
nak első titkára, a küldöttség vezetője; ludvik svoboda, a cseh-
szlovák szocialista köztársaság elnöke; oldrich cernik, a cseh-
szlovák szocialista köztársaság szövetségi kormányának elnöke;
jan marko, külügyminiszter; martin dzur vezérezredes, nemzetvé-
delmi miniszter;

a lengyel népköztársaság részéről - wladyslaw gomulka, a
lengyel egyesült munkáspárt központi bizottsága első titkára,
a küldöttség vezetője; jozef cyrankiewicz, a lengyel népköztár-
saság minisztertanácsa elnöke; zenon kliszko, a lengyel egye-
sült munkáspárt politikai bizottságának tagja, a központi bi-
zottság titkára; stefan jedrychowski, külügyminiszter; wojciech
jaruzelski vezérezredes, nemzetvédelmi miniszter;
adam kruczkowski, külügyminiszterhelyettes; boleslaw chocha, ve-
zérőrnagy, nemzetvédelmi miniszterhelyettes, vezérkari főnök;

/folyt.köv./

-65-

22.19 ll

bb 78. /közlemény a... 1. folyt.-/-szb

a magyar népköztársaság részéről - kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkára, a küldöttség vezetője; fock jeno, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke; komócsin zoltán, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára; czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter; puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese;

a német demokratikus köztársaság részéről - walter ulbricht, a német szocialista egységpárt központi bizottsága első titkára, a német demokratikus köztársaság államtanácsa elnöke, a küldöttség vezetője; willi stoph, a német demokratikus köztársaság minisztertanácsa elnöke; erich honecker, a német szocialista egységpárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára; hermann axen, a német szocialista egységpárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára; otto winzer, külügyminiszter; heinz kessler vezérezredes, nemzetvédelmi miniszterhelyettes;

a román szocialista köztársaság részéről - nicolae ceausescu, a román kommunista párt központi bizottsága főtitkára, a román szocialista köztársaság államtanácsa elnöke, a küldöttség vezetője; ion gheorghe maurer, a román szocialista köztársaság minisztertanácsának elnöke; corneliu manescu külügyminiszter; ion ionita vezérezredes, a fegyveres erők minisztere;

a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége részéről - l.i. brezsnyev, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága főtitkára, a küldöttség vezetője; a.n. kószigin, a szovjetunió minisztertanácsa elnöke; k.f. katusev, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának titkára; a.a. gromiko, külügyminiszter; a.a. grecko, a szovjetunió marsallja, honvédelmi miniszter; k.v. ruszakov, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának osztályvezetője.

/folyt.köv./

-66-

22.20 se

bb 78. /közlemény a... 2. folyt.-/-szb

az ülés munkájában részt vett l.i. jakubovszkij, a szovjetunió marsallja, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erőinek főparancsnoka is.

a politikai tanácskozó testület meghallgatta az egyesített fegyveres erők főparancsnokának jelentését azokról az intézkedésekről, amelyeket kormányaik jóváhagyásával a honvédelmi miniszterek dolgoztak ki. az ülésen a tagállamok részletesen megvizsgálták és egyöntetűen jóváhagyták a varsói szerződés tagállamai honvédelmi minisztereinek bizottságára vonatkozó határozatokat, az egyesített fegyveres erőkre és az egyesített parancsnokságra vonatkozó új határozatot, és más okmányokat, amelyek célja a varsói szerződés védelmi szervezete felépítésének és irányító szerveinek további tökéletesítése.

az egyesített fegyveres erők főparancsnokát megbízták, hogy a megállapított rendnek megfelelően biztosítsa az elfogadott határozatok megvalósítását.

az ülés résztvevői kifejezték szilárd meggyőződésüket, hogy a jóváhagyott intézkedések hozzájárulnak a varsói szerződésben résztvevő szocialista országok védelmi erejének fokozásához, összhangban a szocializmus, a béke és a biztonság érdekeivel Európában és az egész világon.

a varsói szerződés tagállamai folytatva a feszültség csökkentésére és a béke megszilárdítására irányuló erőfeszítéseiket, egyöntetűen elfogadták az összes európai országhoz intézett felhívást, amely az európai biztonság és együttműködés kérdéseivel foglalkozó össz-európai értekezlet előkészítésére és megtartására vonatkozik.

a politikai tanácskozó testület ülése a testvéri barátság és az elvtársi együttműködés szellemében folyt le. /mti/

..

-67-

23.28 se

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb la

1969. március 17.

a bb 77. számú hír: /a varsói... 3. folyt/ első bekezdésének hatodik sorában:

1966. évi bukaresti nyilatkozat

a helyes szöveg.
/mti/

-68-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. március 18.

bb 1. tanácsköztársasági plakátok levelezőlapon

1 tf/gk-ju zs cz

1969. március 18.

1919 politikai plakátjai közül hatot levelezőlap formában megjelentetett a képzőművészeti kiadó. a képeslapok témáit úgy választották meg, hogy azok megegyeznek a március 21-én forgalomba kerülő tanácsköztársasági emlékbélyeg-sorozat motívumaival, így carte maximumot - azonos motívumu bélyeggel felragasztott képeslapot - állíthatnak össze a gyűjtők. posztai kártyán kinyomtatták többek között a „fegyverbe! fegyverbe!”, szólitó híres plakátot, amelyet berény róbert készített.

ugyancsak megjelentette a kiadó csáki-maronyák józsef festőművész három alkotásának, a marxról, engelsről és leninről készült portrék színes reprodukcióját - 70x100 centiméteres plakátméretben. az eredeti képeket a magyar nemzeti galéria őrzí, a reprodukciók dekorációként kerülnek forgalomba az 50. évfordulóra. /mti/

bb 2. a magyar rádió országos versenyre hívja a fiatal zongoristákat

1 ol/gk-ju zs cz

1969. március 18.

a magyar rádió jövőre országos beethoven-zongoraversenyt rendez, amelyre ez év október 15-ig jelentkezhetnek az 1938. január 1-e után született zongoristák.

/ folyt. köv./

-1-